

**OCENA STANU SANITARNEGO MIASTA
ŚWIĘTOCHŁOWICE ZA ROK 2015**

Spis treści

	<i>strony</i>
<i>1. Epidemiologia</i>	<i>3</i>
<i>2. Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku</i>	<i>31</i>
<i>3. Higiena komunalna środowiska</i>	<i>35</i>
<i>4. Higiena pracy</i>	<i>50</i>
<i>5. Higiena dzieci i młodzieży</i>	<i>56</i>
<i>6. Zapobiegawczy nadzór sanitarny</i>	<i>60</i>
<i>7. Oświata zdrowotna</i>	<i>65</i>

Epidemiologia

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie sprawuje nadzór sanitarny na obszarze o powierzchni: - **46,82 km²**

Nadzorem sanitarnym objęte są miasta: Chorzów i Świętochłowice. PPIS w Chorzowie obejmuje swoim nadzorem ludność w liczbie **154.929 osób**; w tym dzieci i młodzież objęta PSO – 28 902 **osoby**.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

W roku sprawozdawczym kontynuowano nadzór nad chorobami zakaźnymi zgłaszanymi przez podmioty lecznicze. Działania te obejmowały m.in. analizę formularzy zgłoszeń chorób zakaźnych, wczesne wykrywanie ognisk chorób zakaźnych/ zakażeń. W ramach bieżącego nadzoru nad przedsiębiorstwami podmiotów leczniczych zintensyfikowano kontrole w zakresie podjętych przez podmioty lecznicze działań mających na celu zapobieganie zakażeniom związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. W zakresie nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi i drobnoustrojami alarmowymi, kontrolami objęto również placówki lecznicze udzielające całodobowych świadczeń medycznych innych niż szpitalne. Wzmocniono nadzór nad podmiotami leczniczymi o zwiększonym ryzyku wystąpienia ognisk wywołanych *Clostridium difficile* poprzez: szczegółową weryfikację zgłaszanych druków zachorowań i przegląd kart zakażeń szpitalnych podczas kontroli w szpitalach.

W 2015r. nadal prowadzono aktywny nadzór epidemiologiczny wszystkich przypadków ostrych porażek wiotkich na oddziałach neurologii oraz neurologii dziecięcej. Prowadzono nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych przeciwko Poliomyelitis – zgodnie z programem szczepień.

Prowadzono analizę sytuacji epidemiologicznej chorób odzwierzęcych u ludzi w ramach monitoringu zoonoz. W związku ze wzrostem zachorowań wywołanych przez *Salmonellę* wnikliwie przeanalizowano sytuację epidemiologiczną w/w zachorowań w celu wykrycia powiązania między poszczególnymi przypadkami i wzrostem zatruc pokarmowych.

Sekcja NS-HKiŚ kontynuowała badania ciepłej wody użytkowej na obecności bakterii *Legionella sp.* w wewnętrznych instalacjach w budynkach stacjonarnych podmiotów leczniczych (szpitalach, zakładach opiekuńczo-pielęgnacyjnych).

Zatrucia substancjami psychoaktywnymi uruchomiły ogólnopolską akcję mającą na celu zgłaszanie zatruc wywołanych przez tzw. dopalacze. Współpracowano ze szpitalami w tym zakresie zbierając informacje o podejrzeniach zatruc środkami zastępczymi.

W sytuacji nadal aktualnego zagrożenia atakami bioterrorystycznymi w ramach powiadamiania alarmowego pełnione były całodobowe dyżury telefoniczne.

Pracownicy Sekcji Epidemiologii byli zaangażowani w działania mające na celu weryfikację obiektów kwarantannowych na terenie nadzorowanym przez PPIS w Chorzowie. Uczestniczyli w wojewódzkich ćwiczeniach „Kwarantanna 2015” mających na celu podjęcie działań zmierzających do przygotowania obiektu kwarantannowego w związku z wystąpieniem zagrożenia epidemicznego.

W zakresie nadzoru nad uodpornieniem populacji na nadzorowanym terenie prowadzony był nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych i gospodarką preparatami szczepionkowymi.

W roku sprawozdawczym zintensyfikowano działania prowadzone w stosunku do osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych – na rodziców 3 dzieci wydano 4 upomnienia dot. poddania się szczepieniom ochronnym.

SZKOLENIA

W 2015r. Sekcja Epidemiologii we współpracy z firmami farmaceutycznymi zorganizowała naradę szkoleniowo-instruktażową, pt: „Profilaktyka chorób zakaźnych”, której odbiorcami był personel medyczny. Szkolenie nie ograniczyło się jedynie do tematyki szczepień ochronnych (analiza stanu zaszczepienia na nadzorowanym terenie, nowości w wakcynologii) i objęło również zagadnienia związane z aktualnymi wymaganiami sanitarno-higienicznymi dla podmiotów leczniczych, problem występowania pałeczek *Legionella* w instalacjach ciepłej wody w placówkach medycznych oraz programy i akcje prozdrowotne.

Pracownicy Sekcji Epidemiologii uczestniczyli w **9 szkoleniach zewnętrznych** organizowanych przez PWIS w Katowicach, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Śląski Urząd Wojewódzki, Polskie Towarzystwo Higieniczne oraz firmy organizujące konferencje medyczne. Informacje ze szkoleń zewnętrznych przekazywane były pracownikom sekcji w ramach szkoleń wewnętrznych.

ŚWIĘTOCHŁOWICE

Miasto na prawach powiatu, położone w południowej Polsce, na terenie Górnego Śląska, na obszarze obejmującym Górnośląski Okręg Przemysłowy.

Przez miasto przepływa rzeka Rawa, największym z 13 naturalnych zbiorników wodnych jest Staw Kalina. Miasto graniczy z Bytomiem, Chorzowem i Rudą Śląską. Układ przestrzenny miasta tworzą dwa skupiska zwartej zabudowy - obiektów przemysłowych przemieszanych z budownictwem mieszkaniowym.

Dzielnicami Świętochłowic są:

- Centrum,
- Zgoda,
- Lipiny,
- Chropaczów,
- Piaśniki.

Obszar miasta obejmuje **13,31 km²**.

W roku 2015 roku zamieszkiwało je – **48.225 osób**.

Świętochłowice są najgęściej zaludnionym miastem w województwie śląskim i należy do najgęściej zaludnionych miejscowości w Europie.

I. Na terenie miasta Świętochłowice w roku 2015 zarejestrowano zachorowania na następujące choroby zakaźne :

Lp.	Jednostka chorobowa	liczba zach.	wsk.zap.
1.	Salmonelloza :		
-	zatrucia pokarmowe	6	12,44
-	inne zakażenia pozajelitowe	2	4,14
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem :		
-	wywołane przez E.coli biegunkotwórczą	2	4,14
-	wywołane przez Yersinia enterocolitica	1	2,07
-	wywołane przez Clostridium difficile	21	43,54
3.	Giardioza (lamblioza)	1	2,07
4.	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe ogółem :		
-	wywołane przez rotawirusy	16	33,17
-	wywołane przez norowirusy	20	41,47
-	inne określone	3	6,22
-	inne nie określone	27	55,98
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	13	146,39
6.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - ogółem	102	211,5
-	w tym u dzieci do lat 2	31	349,09
7.	Mikobakteriozy	1	2,07
8.	Płonica (szkarlatyna)	85	176,25
9.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna:		
-	róża	15	31,1
10.	Kiła wczesna	3	6,22
12.	Borelioza z Lyme	14	29,03
14.	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	8	16,58

15.	Ospa wietrzna	167	346,29
16.	Różyczka	2	4,14
17.	Wirusowe Zapalenie Wątroby :		
a	typu A	1	2,07
b	typu B - przewlekłe	16	33,17
c	typu C		
-	- w tym typu C wg definicji przypadku – 2014r.	14	29,03
	Nowo wykryte zakażenia HIV	1	2,07
18.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	4	8,29
	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna		
-	posocznica	1	2,07
	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu		
-	inne określone	1	2,07
-	inne, nieokreślone	3	6,22
	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	2	4,14
19.	Grypa, zachorowania grypopodobne, ostre zakażenia dróg oddechowych - ogółem	21094	43740,79
	u dzieci w wieku od 0-14 lat	11557	23964,74
20.	Gruźlica	14	29,03

Liczba ludności m. Świętochłowice 48.225 na dzień 31.12.2015r.

Liczba dzieci do lat 2 - 888

Oceniając sytuację epidemiologiczną miasta Świętochłowice w roku 2015 można stwierdzić, że w porównaniu z rokiem 2014 **zmniejszyła się liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na:**

1. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* o 2 zachorowania (wsk.zap. 43,54)
2. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy o 5 zachorowań (wsk.zap.33,17)
3. Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 o 3 zachorowania (wsk.zap. 146,39)
4. Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu:
  - ogółem o 61 zachorowań (wsk.zap.221,5)
  - tym u dzieci do lat 2 o 19 zachorowań (wsk.zap.349,09)
5. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna:
  - róża o 5 zachorowań (wsk.zap.33,1)
6. Borelioza z Lyme o 3 zachorowania (wsk.zap. 29,03)
7. Ospa wietrzna o 653 zachorowania (wsk.zap. 346,29)
8. Różyczka o 4 zachorowania (wsk.zap. 4,14)
9. Wirusowe zapalenie wątroby:
  - typu B przewlekłe i BNO o 4 zachorowania (wsk.zap. 33,17)
  - typu C o 4 zachorowania (wsk.zap. 29,03)

Zwiększyła się liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na:

1. Salmonelloza:
  - zatrucia pokarmowe o 4 zachorowania (wsk.zap. 12,44)
  - inne zakażenia pozajelitowe o 1 zachorowanie (wsk.zap. 4,14)
2. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe :
  - wywołane przez E.coli biegunkotwórczą o 2 zachorowania (wsk.zap. 4,14)
  - wywołane przez Yersinia enterocolitica o 1 zachorowanie (wsk.zap. 2,07)
3. Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe:
  - wywołane przez norowirusy o 20 zachorowań (wsk.zap.41,47)
  - inne określone o 3 zachorowania (wsk.zap. 6,22)
  - inne nie określone o 3 zachorowania (wsk.zap. 55,98)
4. Mikobakteriozy o 1 zachorowanie (wsk.zap. 2,07)
5. Płonica o 50 zachorowań (wsk.zap. 176,25)
6. Kiła wczesna o 1 zachorowanie (wsk.zap. 6,22)
7. Wirusowe zapalenie wątroby typu A o 1 zachorowanie (wsk.zap. 2,07)
8. Świnka o 1 zachorowanie (wsk.zap. 8,29)
9. Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae:
  - posocznica o 1 zachorowanie (wsk.zap. 2,07)
10. Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu:
  - inne określone o 1 zachorowanie (wsk.zap. 2,07)
  - inne nie określone o 3 zachorowania (wsk.zap. 6,22)
11. Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone o 2 zachorowania (wsk.zap. 4,14)
12. Grypa, zachorowania grypopodobne, ostre zakażenia dróg oddechowych:
  - ogółem o 1863 zachorowania (wsk.zap. 43740,79)
  - u dzieci w wieku od 0-14 lat o 947 zachorowań (wsk.zap. 23964,74)
13. Gruźlica o 4 zachorowania (wsk.zap. 29,03)

W odniesieniu do roku 2014 nie rejestrowano zachorowań na: chorobę Creutzfeldta-Jakoba, krztusiec, rzeżączkę, lambliozę, krztusiec.

Ponadto nie rejestrowano zachorowań na: czerwonkę, błonicę, odrę, malarię, tężec, OPW, chorobę meningokokową.

Choroby o etiologii wirusowej

- ospa wietrzna	167 zachorowań	wsk.zap346,29)
- świnka	4 zachorowania	(wsk.zap. 8,29)
- różyczka	2 zachorowania	(wsk.zap. 4,14)
- grypa	21094 zachorowań	(wsk.zap. 43740,79)
- WZW typu A	1 zachorowanie	wsk.zap. 2,07)
- WZW typu B przewlekłe i BNO	16 zachorowań	wsk.zap. 33,17)
- WZW typu C	14 zachorowań	(wsk.zap. 29,03)
- wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	66 zachorowań	(wsk.zap. 136,85)

▪ Ospa wietrzna

Zarejestrowano **167** zachorowań, o **653 zachorowania** mniej niż w roku 2014 (76 zachorowań wystąpiło u płci męskiej, 91 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupach wiekowych:

0 – 4 lat	– 89 zachorowań
5 – 9 lat	– 46 zachorowań
20 – 29 lat	– 14 zachorowań
30 – 39 lat	– 10 zachorowań

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

grudzień	– 72 zachorowania
styczeń	– 29 zachorowań
listopad	– 26 zachorowań

Wszystkie dzieci nie były szczepione p/ospie

W ciągu ostatnich 5 lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2014 (1673,67), najniższy w roku 2013 (139,07).

1.1.2 Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

Zarejestrowano **4** zachorowania na świnkę, o 1 zachorowania więcej niż w roku 2014 (1 zachorowanie u płci żeńskiej i 3 zachorowania u płci męskiej).

Zachorowania wystąpiły w grupach wiekowych: 0 – 4 lat; 5 – 9 lat; 30 – 34 lat

Wszystkie dzieci nie były szczepione p/śwince

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku sprawozdawczym (8,29), najniższy w roku 2012 (00,00).

1.1.3 Różyczka

Zarejestrowano **2** zachorowania u płci żeńskiej, **o 4 zachorowania mniej** niż w roku 2014. Wszystkie zachorowania wykazano jako **przypadki możliwe**.

Zachorowania wystąpiły u osób szczepionych 1 dawką p/różyczce.

W ramach nadzoru epidemiologicznego przebadano **4** osoby z podejrzeniem zachorowania na różyczkę.

W/w przypadki nie zostały potwierdzone serologicznie.

Nie rejestrowano zachorowań u kobiet ciężarnych.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2013 (28,21), najniższy w roku sprawozdawczym (4,14).

1.1.4. Grypa

Zgodnie z definicją przyjętą na potrzeby nadzoru nad chorobami zakaźnymi w krajach Unii Europejskiej zarejestrowano **21094** zachorowania **o 1865 zachorowań więcej** niż w roku 2014.

Chorowało **11557** dzieci (w wieku 0-14 lat), **o 947 zachorowań więcej** niż w roku 2014.

W roku sprawozdawczym nie rejestrowano zachorowań na **grypę A/H1N1**.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku sprawozdawczym (43740,79), najniższy w roku 2012 (19218,04).

1.1.5. Wirusowe zapalenie wątroby typu A

Zarejestrowano **1** zachorowanie na **WZW typu A** u mężczyzny w wieku 57 lat.
Zachorowania wykazano jako **przypadki potwierdzone**.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku sprawozdawczym (2,07), najniższy w roku 2013 (2,01).

1.1.6. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Zarejestrowano **16** zachorowań na **WZW typu B przewlekłe i BNO (B 18.1)**, o **4 zachorowania mniej** niż w roku 2014 (10 zachorowań u płci męskiej, 6 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań rejestrowano w grupach wiekowych:

20 - 29 lat	7 zachorowań
30 – 39 lat	4 zachorowania

Wszystkie osoby z bliskiego kontaktu z chorym informowane były na piśmie o możliwości zaszczepienia się p/WZW typu B nieodpłatnie (zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych).

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2011 (46,77), najniższy w roku 2013 (10,07).

1.1.7. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Zarejestrowano **14** zachorowań na **WZW typu C przewlekłe (B18.2)**, o **4 zachorowania mniej** niż w roku 2014 (5 zachorowań u płci męskiej, 9 zachorowań u płci żeńskiej).

Zgodnie z obowiązującą definicją przypadku w roku sprawozdawczym wszystkie przypadki zachorowań na WZW typu C przewlekłe zakwalifikowano wg definicji 2014r.

Zachorowania rejestrowano w grupach wiekowych:

20 – 29 lat	5 zachorowań
30 – 34 lat	} po 2 zachorowania
50 – 59 lat	
65 - 69 lat	
70 – 74 lat	3 zachorowania

Nie rejestrowano zachorowań u kobiet ciężarnych.

Chorzy informowani byli na piśmie o możliwości zaszczepienia się p/WZW typu B nieodpłatnie (zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych).

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2011 (36,72), najniższy w roku 2013 (12,09).

Poradnia Hepatologiczna zarejestrowała: 4 nowe zachorowania na WZW typu B i 14 nowych zachorowań na WZW typu C.

Nie rejestrowano zachorowań u kobiet ciężarnych.

W roku 2015 p/WZW B zaszczepiono ogółem:

- noworodków	428
- pracownicy służby zdrowia	2
- z otoczenia chorego i nosiciela	2
- odpłatnie inne osoby	420
- osoby z przewlekłym uszkodzeniem wątroby (HCV)	1

1.1.8. Wirusowe zakażenia jelitowe, ogółem:

W roku sprawozdawczym zarejestrowano:

66 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe ogółem, w tym:

- **16** zachorowań na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez **rotawirusy**, o **5 zachorowań mniej** niż w roku 2014 (7 zachorowań u płci męskiej i 9 zachorowań u płci żeńskiej), (wsk.zap. 33,17),
- **20** zachorowań na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez **norowirusy**, o **20 zachorowań więcej** niż w roku 2014 (8 zachorowań u płci męskiej i 12 zachorowań u płci żeńskiej), (wsk.zap. 41,47),
- **27** zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe, inne nie określone o **13 zachorowań więcej** niż w roku 2014 (14 zachorowań u płci męskiej i 13 zachorowań u płci żeńskiej), (wsk.zap.55,98),
- **3** zachorowania na **wirusowe zakażenia jelitowe, inne określone** o **3 zachorowania więcej** niż w roku 2014 (wsk.zap.6,22) - wszystkie zachorowania wystąpiły u płci męskiej
- **13 zachorowań** wystąpiło w grupie wiekowej do lat 2 (8 zachorowań u płci męskiej,5 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

- grudzień - 14 zachorowań
- listopad - 13 zachorowań
- kwiecień - 8 zachorowań

1.2 Choroby o etiologii bakteryjnej

- borelioza z Lyme	14 zachorowań	(wsk.zap. 29,03)
- płonica	85 zachorowań	(wsk.zap. 176,25)
- zatrucia pokarmowe	6 zachorowań	(wsk.zap. 12,44)
- salmonelloza pozajelitowa	2 zachorowania	(wsk.zap. 4,14)
- gruźlica	14 zachorowań	(wsk.zap. 29,03)
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	24 zachorowania	(wsk.zap. 49,76)
- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO	102 zachorowania	(wsk.zap. 211,5)

Borelioza

Zarejestrowano **14** zachorowań na boreliozę z Lyme, o **3 zachorowania mniej** niż w roku 2014 (8 zachorowań u płci męskiej, 6 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań rejestrowano w grupach wiekowych:

- 0 – 9 lat – 3 zachorowania
- 30 – 39 lat – 4 zachorowania
- 60 lat i więcej – 4 zachorowań

Wszystkie zachorowania wykazano jako **przypadki potwierdzone**.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2014 (34,69), najniższy w roku 2012 (15,75).

1.2.2. Płonica /Szkarlatyna

Zarejestrowano **85** zachorowań, o **50 zachorowań więcej** niż w roku 2014 (50 zachorowań u płci męskiej, 35 zachorowań u płci żeńskiej).

Zachorowania rejestrowano w grupach wiekowych:

- 0 – 4 lat – 25 zachorowań

5 – 9 lat	–	50 zachorowań
10 – 14 lat	–	9 zachorowań
15 – 19 lat	–	1 zachorowanie

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

grudzień	–	13 zachorowań
listopad	–	11 zachorowań
maj	–	10 zachorowań
styczeń	}	– po 8 zachorowań
kwiecień		

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku sprawozdawczym (176,25), najniższy w roku 2013 (46,35).

1.2.3 Zatrucia pokarmowe

Zarejestrowano 6 zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella o 4 zachorowania więcej niż w roku 2014 (4 zachorowanie u płci żeńskiej i 2 u płci męskiej).

Zachorowania rejestrowano w grupach wiekowych:

0 – 4 lat	}	– po 2 zachorowania
10 – 19 lat		
55 – 59 lat	–	1 zachorowanie
65 – 69 lat	–	1 zachorowanie

Czynnikiem etiologicznym zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella była:

Salmonella spp. gr.B	–	1 zachorowanie
Salmonella Typhimurium	–	2 zachorowania
Salmonella Stanley	–	1 zachorowanie
Salmonella Enteritidis	–	2 zachorowania

Przeprowadzona analiza nie wykazała powiązań pomiędzy zachorowaniami.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2011 (17,54), najniższy w roku 2014 (4,08).

W ramach nadzoru epidemiologicznego przebadano **37** osób z kontaktu z chorym (90%).

W roku 2015 zarejestrowano **1 nowego** nosiciela Salmonellozy z grupy D typ Enteritidis.

Na bieżąco prowadzony był nadzór nad nosicielami zarasków schorzeń jelitowych.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **3 ogniska** zbiorowego zatrucia/zakażenia pokarmowego:

- 2 ogniska szpitalne,
- 1 ognisko domowe.

OGNISKA SZPITALNE

1. Szpital Powiatowy w Świętochłowicach przy ul. Chorzowskiej 36

Oddział Wewnętrzny

W dniu 5.11.2015r. około godziny 14¹⁵ do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie zostało zgłoszone przez pielęgniarkę epidemiologiczną Szpitala Powiatowego w Świętochłowicach przy ul. Chorzowskiej 36 wystąpienie ogniska epidemicznego wywołanego przez nieznaną czynnik u pacjentów Oddziału Wewnętrznego w/w szpitala. Pracownicy Sekcji Epidemiologii PSSE w Chorzowie o godz. 15¹⁰ zostali upoważnieni do podjęcia czynności kontrolnych na terenie szpitala oraz do przeprowadzenia dochodzenia epidemiologicznego. W związku

z powyższym w w/w oddziale przeprowadzono kontrolę doraźną stanu sanitarnego wszystkich pomieszczeń oraz pionu żywienia - nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pobrana do badania woda pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym odpowiadała wymaganiom jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W dniu kontroli 5.11.2015r. w/w oddziale hospitalizowanych było 45 chorych.

Na podstawie przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że objawy zatrucia/zakażenia drogą pokarmową wystąpiły u 13 pacjentów i 1 osoby personelu.

Decyzją Dyrektora Szpitala wprowadzono: reżim sanitarny, zakaz odwiedzin, izolację pacjentów w salach z węzłami sanitarnymi, wdrożono procedurę postępowania w ognisku w przypadku choroby zakaźnej.

Pierwsze objawy: wystąpiły w dniu 4.11.2015r. ok. godziny 21⁰⁰,

Czas trwania epidemii: ok.13 h,

Objawy chorobowe : biegunka, nudności, wymioty, ból brzucha,

Hospitalizowanych : pacjenci ulegli zakażeniu w trakcie hospitalizacji w oddziale wewnętrznym,

Przebieg choroby : średni,

Badania immunoenzymatyczne: przebadano - 6 chorych,

Z pobranych do badania prób kału od chorych uzyskano 6 dodatnich wyników badań kału w kierunku Norowirusów.

Badania bakteriologiczne: przebadano 1 osobę personelu medycznego z objawami zatrucia /zakażenia pokarmowego (biegunka),

Chorzy leczeni byli : Metronidazol, Smecta, Loperamid.

W związku z przesłankami epidemiologicznymi - dodatnie wyniki badań w kierunku Norowirusa zatrucie/ zakażenie pokarmowe wykazano jako A 08.1.

Przyczyny zatrucia/zakażenia pokarmowego nie ustalono.

2. Szpital Powiatowy w Świętochłowicach przy ul. Chorzowskiej 36 Oddział Neurologiczny

W dniu 7.12.2015r. około godziny 7⁵⁰ do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie zostało zgłoszone przez pielęgniarkę epidemiologiczną Szpitala Powiatowego w Świętochłowicach przy ul. Chorzowskiej 36 wystąpienie ogniska epidemicznego wywołanego przez **NOROWIRUS** u pacjentów Oddziału Neurologicznego w/w szpitala. Pracownicy Sekcji Epidemiologii PSSE w Chorzowie o godz. 8²⁰ zostali upoważnieni do podjęcia czynności kontrolnych na terenie szpitala oraz do przeprowadzenia dochodzenia epidemiologicznego.

W związku z powyższym w w/w oddziale przeprowadzono kontrolę doraźną stanu sanitarnego wszystkich pomieszczeń oraz pionu żywienia - nie stwierdzono nieprawidłowości. Pobrana do badania woda pod względem mikrobiologicznym odpowiadała wymaganiam jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W dniu kontroli 7.12.2015r. w/w oddziale hospitalizowanych było 23 chorych.

Na podstawie przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że objawy zatrucia/zakażenia drogą pokarmową wystąpiły u 7 pacjentów i 3 osób personelu.

Decyzją Dyrektora Szpitala wprowadzono: reżim sanitarny, zakaz odwiedzin, izolację pacjentów w salach z węzłami sanitarnymi, wdrożono procedurę postępowania w ognisku w przypadku choroby zakaźnej .

Pierwsze objawy: wystąpiły w dniu 4.12.2015r. ok. godziny 23⁰⁰,

Czas trwania epidemii: ok.37h,

Objawy chorobowe : biegunka, nudności, wymioty, ból brzucha

Hospitalizowanych : pacjenci ulegli zakażeniu w trakcie hospitalizacji w oddziale neurologicznym,

Przebieg choroby : średni ,

Badania immunoenzymatyczne: przebadano - 4 chorych,

Z pobranych do badania prób kału od chorych uzyskano 4 dodatnie wyniki badań kału w kierunku Norowirusów.

Osoby personelu z objawami zatrucia/zakażenia pokarmowego (2 osoby personelu medycznego i 1 osoba personelu sprząającego) nie przebadano z powodu braku materiału do badań.

Chorzy leczeni byli : Nifuroksazyd, nawodnienie

W związku z przesłankami epidemiologicznymi - dodatnie wyniki badań w kierunku Norowirusa **zatrucie/ zakażenie pokarmowe wykazano jako A 08.1.**

Przyczyny zatrucia/zakażenia pokarmowego nie ustalono.

OGNISKO DOMOWE

3. Ognisko domowe przy ul. Hajduki 27/2 w Świętochłowicach

W dniu 12.05.2015r. około godziny 10³⁰ do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie zostały zgłoszone na formularzach zgłoszenia rozpoznania choroby zakaźnej A 08.0 – niezbyt jelitowy wywołany przez rotawirus oraz A 09 - biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o

prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u 2 dzieci (rodzeństwo) hospitalizowanych w oddziale Pediatrycznym Dzieci Szpitala Powiatowego w Świętochłowicach przy ul. Chorzowskiej 36 .

W związku z powyższym w dniu 12.05.2015r. o godz. 10⁴⁰ wszczęto dochodzenie epidemiologiczne w ognisku zatrucia/zakażenia pokarmowego. Ustalono, że ognisko zatrucia/zakażenia pokarmowego wystąpiło u 2 dzieci w wieku 1 roku i 3 lat w 6 osobowej rodzinie.

Pierwsze objawy: wystąpiły w dniu 4.05.2015r. ok. godziny 14³⁰ u dziecka w wieku 3 lat,

Czas trwania epidemii: ok.22 h

Objawy chorobowe : wymioty, biegunka,

Hospitalizowanych : 2 dzieci : w wieku 1 roku i 3 lat,

Przebieg choroby : średni,

Badania immunoenzymatyczne: przebadano - 1 dziecko chore

Z pobranych do badania prób kału od chorego dziecka uzyskano dodatni wynik testu na rotawirus.

Chorzy leczeni byli : wlewy kroplowe w celu nawodnienia.

Badania woda nie wykonano.

Przyczyny zatrucia/zakażenia pokarmowego nie ustalono.

W związku z przesłankami epidemiologicznymi - dodatni wynik badania w kierunku Rotawirusa zatrucie/ zakażenie pokarmowe wykazano jako A 08.0.

Nie rejestrowano zatruc grzybami.

1.2.4 Salmonelloza pozajelitowa

Zarejestrowano **2** zachorowania na salmonellozę pozajelitową, o **1 zachorowanie więcej** niż w roku 2014

- 1 zachorowanie u płci żeńskiej w wieku 59l - czynnik etiologiczny *Salmonella Infantis*.
- 1 zachorowanie u płci męskiej w wieku 78l - czynnik etiologiczny *Salmonella Typhimurium*.

1.2.5. Gruźlica

Zarejestrowano **14** zachorowań na gruźlicę, o **4 zachorowania więcej** niż w roku 2014. (12 zachorowań u płci męskiej, 2 zachorowania u płci żeńskiej), w tym 3 wznowy.

Zachorowania rejestrowano w grupach wiekowych:

- 26 – 44 lat – 4 zachorowania
- 45 – 64 lat – 8 zachorowań
- 65 lat i więcej – 2 zachorowania

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **1 zgon z powodu gruźlicy**, o 1 zgony więcej niż w roku 2014.

Wg statusu społecznego zachorowania rejestrowano wśród:

- osoby pracujące – 0
- osoby bezrobotne – 11
- emeryci/renciści – 3

1.2.6. Inne zachorowania o etiologii bakteryjnej

W roku sprawozdawczym zarejestrowano:

24 zachorowania na inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem, o 2 zachorowania mniej niż w roku 2014 (wsk.zap. 49,76) w tym:

- **2** zachorowania wywołane przez **E.coli biegunkotwórczą** po 1 zachorowaniu u płci męskiej i żeńskiej w wieku 22 i 31 lat (wsk.zap. 4,14),
- **1** zachorowanie wywołane przez **Yersinia enterocolitica** u dziecka płci męskiej w wieku 13 miesięcy (wsk.zap. 2,07),

- **21** zachorowań wywołanych przez **Clostridium difficile** (wsk.zap. 43,54). (14 zachorowań u płci męskiej, 7 zachorowań u płci żeńskiej).

Zachorowania wystąpiły w grupie wiekowej:

60 – 64 lat	– 1 zachorowanie
65 – 74 lat	– 8 zachorowań
75 lat i więcej	– 12 zachorowań

4 zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu (wsk.zap. 8,29) o 4 zachorowania więcej niż w roku 2014

- **1** zachorowanie na bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne określone wywołane przez E.coli u dziecka płci żeńskiej w wieku 3 miesięcy (wsk.zap. 2,07),
- zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne, nieokreślone u dzieci płci męskiej w wieku: 2 m-cy, 2 lat i 13 lat (wsk.zap. 6,22),

2 zachorowania na zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone u płci żeńskiej w wieku 34 i 21 lat (wsk.zap. 4,14)

Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna:

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **1** zachorowania na posocznicę wywołaną *Streptococcus pneumoniae* o 1 zachorowanie więcej niż w roku 2014 (wsk.zap. 2,07),
Zachorowanie rejestrowano u dziecka płci męskiej w wieku 4 lat.

1.2.7. Biegunka i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **102** zachorowania na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o **61 zachorowań mniej** niż w roku 2014 (57 zachorowań u płci męskiej, 45 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie wiekowej:

0 – 4 lat	– 50 zachorowań
5 – 9 lat	– 19 zachorowań
10 – 14 lat	– 9 zachorowań
15 – 19 lat	– 6 zachorowań

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

luty - 17 zachorowań

marzec - 16 zachorowań
styczeń - 14 zachorowań
maj - 12 zachorowań
październik - 10 zachorowań

1.2.8. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna:

Zarejestrowano **15** zachorowań na różę, o 5 zachorowań mniej niż w roku 2014 (5 zachorowań u płci męskiej, 10 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupach wiekowych:

75 lat i więcej - 4 zachorowania
35 – 39 lat }
55 – 59 lat } - po 3 zachorowania

14 zachorowań wykazano jako **przypadki możliwe**, **1** zachorowanie jako **przypadek potwierdzony**.

1.2.9. Choroby przenoszone drogą płciową

Zarejestrowano **3** zachorowania na **kiłę wczesną (wsk.zap.6,22)**, o **1** zachorowanie więcej niż w roku 2014 (2 zachorowania u płci męskiej, 1 zachorowanie u płci żeńskiej), w wieku 29, 40 i 65 lat.

1.3. Inne zachorowania

- pokąsania - 8 przypadków (wsk.zap. 16,58)

1.3.1 Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień

Zarejestrowano ogółem **8** osób pokąsanych przez zwierzęta, **analogicznie** jak w roku 2015. Wszystkie osoby podjęły szczepienia p/wściekliznie (wsk.zap.16,58).

1.3.2 Zatrucia środkami zastępczymi tzw. „Dopalacze“

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **51 przypadków** zatruc środkami zastępczymi o **22 przypadki** więcej niż w roku 2014 (45 przypadków u płci męskiej i 6 przypadków u płci żeńskiej).

Zatrucia wystąpiły w grupach wiekowych:

15 - 19 lat	- 8 przypadków
20 - 24 lat	- 12 przypadków
25 - 29 lat	- 11 przypadków
30 - 34 lat	- 18 przypadków
40 - 44 lat	} - po 2 przypadki
50 - 54 lat	

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

lipiec	- 12 przypadków
czerwiec	- 8 przypadków
luty	} - po 6 przypadków
sierpień	

W **8 przypadkach** zostały oznaczone nazwy „dopalaczy” :

KRYSZTAŁ, MOCARZ (3x), MŁOT (2x), MESDRON, SPIN, FUNKI, AMULET.

W **43 przypadkach** nazwa „dopalacza” lub substancji psychoaktywnej - **nieznana**.

Prowadzono bieżący nadzór nad terminowym zgłaszaniem przez lekarzy na zgodnych z wymogami rozporządzenia formularzach zgłoszeń wszystkich podejrzeń, zachorowań i zgonów na choroby zakaźne. Prowadzono rejestr zachorowań wg jednolitego programu komputerowego i w książkach chorób zakaźnych.

Wywiady epidemiologiczne były przeprowadzane terminowo do 24 godzin od zgłoszenia.

Ogółem przeprowadzono **136 wywiadów epidemiologicznych**.

II. Szczepienia ochronne

W roku 2015 obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży od 0-19 r. ż. wykonywane były w **7 poradniach dziecięcych i 1 oddziale noworodkowym**. Oddział noworodkowy i poradnie „D” skontrolowano 3 x w roku. W IV kwartale przeprowadzono we wszystkich punktach szczepień dla dzieci i młodzieży kontrole tematyczne dotyczące prawidłowości kwalifikowania do szczepień zalecanych u dzieci z grup ryzyka oraz ze wskazań lekarskich.

Szczepienia p/gruźlicy noworodków wykonano w 98,74%.

Odsetek uodpornionych dzieci w drugim roku życia kształtował się na następującym poziomie :

- p/błonicy i tężcowi - 97,05%
- p/krztuścowi - 97,05 %
- p/poliomyelitis - 97,05 %
- p/haemophilus influenzae - 96,85 %
- p/świnie, odrze i różyczce - 78,78%

Dzieci w 6 roku życia zaszczepiono I dawką przypominającą przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi i poliomyelitis w **79,92 %** , tj. o 11,10 % mniej aniżeli w roku ubiegłym.

W 10-tym roku życia przeciw świnie, odrze i różyczce zostało zaszczepionych **90,06%** dzieci, o 4,04 % mniej niż w roku 2014. Gimnazjaliści w 14-tym roku życia zostali zaszczepieni II dawką przypominającą p/błonicy i tężcowi w **85,81%**, o 10,29 % mniej od roku poprzedniego. Młodzież w 19-tym roku życia w **81,83%** została uodporniona p/tężcowi i błonicy, tj. o 8,37 mniej niż w roku ubiegłym.

W ramach szczepień zalecanych, profilaktycznie, odpłatnie p/WZW typu B szczepienia podjęło **379** osób, IV i V dawką przypominającą doszczepiło się 41 osób. P/WZW typu A zaszczepiły się **13** osób, p/grypie szczepienia podjęło **817** osób.

Ponadto p/Streptococcus pneumoniae zaszczepiło się **220** osób, w tym 218 w wieku od 0 do 4 lat, a p/Neisseria meningitidis - **23** osoby.

Przeciwko biegunce rotawirusowej zaszczepiono **99** dzieci w pierwszym roku życia liczbę

Analizując sytuację stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży stwierdza się, że stan uodpornienia w rocznikach podlegających do szczepień obowiązkowych jest zadowalający.

Ponadto, od początku roku 2015 odnotowuje się systematyczny wzrost osób uchylających się od szczepień ze względu na wpływy ruchów antyszczepionkowych. Pracownicy Sekcji Epidemiologii w dalszym ciągu podejmują działania w celu udzielania wiarygodnej informacji na temat szczepień ochronnych oraz preparatów szczepionkowych poprzez wysyłanie pism informacyjnych. W 2015 roku wszczęto postępowanie administracyjne wobec 2 rodziców uchylających się od szczepień. W maju 2014r. w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie zorganizowano naradę szkoleniowo-instruktażową na której zgromadziło się 26 uczestników, w tym zarówno lekarzy jak i pielęgniarki zatrudnione w punktach szczepień na terenie Chorzowa oraz Świętochłowic. Tematyka spotkania była bardzo różnorodna, począwszy od nowości w preparatach szczepionkowych po analizę stanu zaszczepienia na terenie Chorzowa i Świętochłowic za rok 2014r. Podczas narady omówiono również wyniki kontroli przeprowadzonych w I kwartale 2014r. w punktach szczepień dotyczących poprawności wykonywania rocznego sprawozdania ze szczepień ochronnych MZ-54.

III. Ocena stanu sanitarnego przedsiębiorstw podmiotów leczniczych

Kontrolami w 2015r. objęto przedsiębiorstwa podmiotów leczniczych, które zaklasyfikowano do kontroli kierując się następującymi kryteriami: inwazyjność prowadzonych procedur medycznych, ilość komórek organizacyjnych świadczących usługi medyczne, prowadzenie procedur dezynfekcji i sterylizacji, wykonawstwo obowiązkowych szczepień ochronnych, struktura organizacyjna przedsiębiorstwa oraz ocena stanu sanitarno-porządkowego w latach poprzednich. Dlatego też kontrolami planowymi objęto podmioty lecznicze udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, przedsiębiorstwa ambulatoryjne mające w swoich strukturach poradnie POZ, oraz przedsiębiorstwa i praktyki zawodowe wykonujące inwazyjne procedury medyczne głównie w zakresie stomatologii. Wykonawstwo szczepień ochronnych oraz prawidłowość prowadzonej przez pielęgniarki dokumentacji w tym zakresie było weryfikowane podczas planowych kontroli. Ponadto, wyznaczono kilkanaście punktów szczepień, które skontrolowano dodatkowo, kierując się ilością zaoptowanych dzieci oraz niską ich wyszczepialnością. Kontrolami ponadplanowymi objęto także punkty szczepień dla dorosłych. Duża liczba przeprowadzonych kontroli ponadplanowych przez pracowników NS-EP spowodowana była licznymi nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli planowych i koniecznością ponownej oceny stanu sanitarno-porządkowego w tych placówkach. Kontrole poza harmonogramem przeprowadzane były również na wniosek samych podmiotów leczniczych w związku z koniecznością rejestracji nowych komórek organizacyjnych w Urzędzie Wojewódzkim lub też powstawaniem nowych przedsiębiorstw podmiotów leczniczych.

Podczas planowych kontroli w w/w placówkach oceniano:

- bieżący stan sanitarno-porządkowy,
- stan techniczny rzutujący na stan sanitarny,
- ocenę ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z wykonywaniem świadczeń medycznych,
- procedury zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym,
- zgodność opracowanych i wdrożonych procedur higienicznych z ich realizacją,
- przeprowadzanie kontroli wewnętrznych,
- ocenę wykonawstwa szczepień ochronnych,
- prawidłowość prowadzonej dokumentacji szczepień,
- dostosowanie postępowania z odpadami medycznymi do aktualnych wymagań prawnych w tym zakresie,
- jakość sanitarną ciepłej wody użytkowej w zamkniętych przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych na obecność *Legionella sp.* – nadzór prowadzony przez Sekcję NS-HKiŚ,
- działalność Zespołów i Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz rejestrację zakażeń szpitalnych i drobnoustrojów alarmowych.

Zespół Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. w Świętochłowicach jako podmiot leczniczy prowadzi dwa przedsiębiorstwa udzielające całodobowych świadczeń zdrowotnych, tj. Szpital Powiatowy i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy oraz przychodnie świadczące usługi ambulatoryjne.

Poza w/w podmiotem tylko NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej prowadzi całodobowe świadczenia medyczne w ramach chirurgii jednego dnia.

Do dnia 31.12.2015r. na terenie Świętochłowic funkcjonowało **1 publiczne przedsiębiorstwo podmiotu leczniczego** udzielające świadczeń wyjazdowych, tj. filia **Stacji Pogotowia Ratunkowego** w Katowicach.

Pozostałe podmioty lecznicze udzielające świadczeń ambulatoryjnych to: **25 podmiotów leczniczych świadczących usługi medyczne w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej**, w tym **6 filii**, których siedziby zakładów znajdowały się poza nadzorowanym terenem.

W związku z powstawaniem nowych komórek organizacyjnych i reorganizacją już istniejących, na wniosek podmiotów leczniczych wydano **15 decyzji** dla przedsiębiorstw podmiotów leczniczych

W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji opiniujących programy dostosowawcze.

Praktyki zawodowe funkcjonujące na terenie Świętochłowic to **39 gabinetów lekarskich i 3 praktyki pielęgniarskie**. Wszystkie praktyki zawodowe funkcjonują w formie jednoosobowej działalności gospodarczej.

W Świętochłowicach funkcjonowało w roku sprawozdawczym **7 zakładów, których działalność jest uregulowana** ustawą o działalności gospodarczej.

PRZEDSIĘBIORSTWA PODMIOTÓW LECZNICZYCH PROWADZĄCE SZPITALE

Ogólnie w w/w obiektach przeprowadzono **12** kontroli sanitarnych, w tym:

- **2** planowa zgodnie z harmonogramem,
- **1** kontrolę sprawdzającą wykonanie decyzji,
- **2** kontrole w związku z wnioskiem o wydanie decyzji,
- **2** kontrola oceniająca działalność Zespołu i Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych,
- **1** kontrola w związku ze złożoną interwencją,
- **2** kontrole związane z wykonawstwem szczepień ochronnych,
- **2** kontrole związane z wystąpieniem ogniska epidemicznego.

Sekcja Epidemiologii nie wydała decyzji administracyjnej, a także nie nałożono mandatów karnych.

Procesy dezynfekcji

Dezynfekcja narzędzi/sprzętu medycznego prowadzona jest manualnie w pojemnikach pod przykryciem w wyznaczonych pomieszczeniach/miejscach w oddziałach, poradniach przyszpitalnych, bloku operacyjnym. W zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym dezynfekuje się sprzęt niewymagający dalszej dekontaminacji. Preparaty dezynfekcyjne mają szerokie spektrum działania oraz właściwości myjące. W komórkach organizacyjnych, gdzie przeprowadza się dezynfekcje dostępne są procedury przeprowadzania tych czynności.

Na terenie Szpitala Powiatowego znajduje się pracownia endoskopowa górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego, gdzie w/w badania diagnostyczne przeprowadzane są w rozdziale czasowym. Zmywalnia usytuowana bezpośrednio przy gabinecie badań jest wyposażona w urządzenie do mycia i dezynfekcji endoskopów. Urządzenie to posiada funkcje: przeprowadzania testu szczelności, autodezynfekcji, dokumentacji procesów w postaci wydruku.

Sterylizacja

Szpital Powiatowy posiada na stanie autoklawy zlokalizowane w podręcznej sterylizatorni przy bloku operacyjnym oraz w wydzielonym pomieszczeniu na terenie szpitala. Ponadto, pracownia endoskopowa dysponuje autoklawem, gdzie sterylizowane są akcesoria endoskopowe. Sprzęt termolabilny sterylizowany jest zgodnie z zawartą umową metodami niskotemperaturowymi. Autoklawy badane są testami chemicznymi VI klasy, natomiast wskaźnikami biologicznymi Sporal „A” 1 raz w miesiącu. Dokumentacja procesów sterylizacji prowadzona jest na bieżąco.

Pralnie

Postępowanie z bielizną czystą i brudną określają procedury postępowania. Bielizna brudna, do czasu odbioru przez specjalistyczną firmę pralniczą, gromadzona jest w podwójnych workach lub zamykanych pojemnikach i workach (foliowych lub płóciennych). Czysta bielizna przechowywana jest w oddziałach w zamykanych, wydzielonych szafach. Transport bielizny zapewnia pralnia zewnętrzna.

Prosektoria

Na terenie Świętochłowic brak prosektoriów wchodzących w skład przedsiębiorstw podmiotów leczniczych udzielających całodobowych świadczeń medycznych.

Odpady medyczne

Na stanowiskach pracy odpady medyczne gromadzone są w typowych, prawidłowo oznakowanych pojemnikach lub workach foliowych (z zapewnieniem właściwej kolorystyki worków), a następnie, nie rzadziej niż co 72h, transportowane są przy użyciu oznakowanych i zamykanych wózków do stacjonarnego urządzenia chłodniczego (Szpital Powiatowy) lub do pomieszczenia wyposażonego w urządzenia

chłodnicze (Zakład Opiekuńczo-Lecznicy), skąd odbierane są przez specjalistyczny podmiot, z którym ZOZ Świętochłowice zawarł umowę na ich transport i unieszkodliwienie.

Blok żywienia

Szpital Powiatowy w Świętochłowicach otrzymuje gotowe posiłki w systemie cateringowym. Kuchenki oddziałowe składają się z dwóch pomieszczeń: kuchenki właściwej i zmywalni naczyń połączonych okienkiem podawczym lub z jednego pomieszczenia z podziałem na stronę czystą i brudną. Kuchenka mleczna składa się z jednego pomieszczenia, w którym znajduje się sterylizator. Niemowlęta obecnie żywione są gotowymi jednorazowymi mieszankami przy użyciu smoczków jednokrotnego użytku. Opracowane są instrukcje i procedury oparte na zasadach systemu HACCP, zapewniające bezpieczeństwo żywionych pacjentów.

Niemowlęta w oddziale noworodkowym karmione są przez matki pokarmem naturalnym. Matkom, którym brak pokarmu oddział zabezpiecza karmienie dzieci poprzez podanie mleka RTF (Ready to feed), gotowego do spożycia również przy użyciu smoczków jednorazowego użytku.

Nadzór nad jakością wody użytkowej w stacjonarnych podmiotach leczniczych.

W 2015r. pobrano próbki wody do badań na obecność bakterii *Legionella sp.* z instalacji ciepłej wody użytkowej w Szpitalu Powiatowym przy ul. Chorzowskiej 36 w Świętochłowicach i stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych parametrów. Wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie parametrów ciepłej wody do stanu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia MZ, która wykonano w terminie.

Przedsiębiorstwa podmiotów leczniczych prowadzące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

W roku bieżącym skontrolowano **23** przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, w których przeprowadzono: **46** kontroli sanitarnych, w tym:

- 21** kontroli planowych w zakresie szczepień ochronnych
- 21** kontroli sanitarnych
- 2** kontrole sprawdzające,
- 4** kontrole w związku z wnioskiem stron o wydanie decyzji celem rejestracji,

Nie nastąpiły istotne zmiany w ilości podmiotów leczniczych. W związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r. poz. 739), większość przedsiębiorstw spełnia wymagania ujęte w rozporządzeniu.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano **2 decyzje**, które dotyczyły:

- doprowadzenia do stanu zgodnego z wymogami ścian, sufitów, podłóg w zakładzie.
- Termin wykonania wydanych decyzji upłyne w 2016r.

W tej grupie obiektów Sekcja NS-EP w roku sprawozdawczym nie nałożyła mandatów karnych.

Procesy dezynfekcji

Prowadzone są we wszystkich skontrolowanych obiektach stosujących wielorazowe narzędzia medyczne sposobem manualnym. Do dezynfekcji stosowane są preparaty dezynfekcyjne mające dobre właściwości myjące i dezynfekcyjne. Dezynfekcję narzędzi przeprowadza się w wyznaczonych do tego celu miejscach w gabinetach.

Procesy sterylizacji

W opisywanej grupie autoklawy są w wyposażeniu obiektów posiadających gabinety stomatologiczne. Urządzenia te zlokalizowane są w gabinetach w wydzielonych miejscach lub w pomieszczeniach w ciągu technologicznym obejmującym: odcinek z materiałami czystymi, odcinek z autoklawem i odcinek materiałów sterylnych. Wszystkie autoklawy należą do klasy B. Skuteczność sterylizacji badana jest za pomocą wskaźników chemicznych (wskaźniki klasy B lub D) i wskaźników biologicznych. Opakowaniami sterylizacyjnymi są rękawy foliowo-papierowe, rzadziej torebki foliowo-papierowe lub papier krepowy.

Postępowanie z bielizną

Postępowanie z bielizną czystą i brudną określają procedury postępowania. Bielizna brudna do czasu odbioru przez firmę pralniczą, gromadzona jest w wydzielonych pomieszczeniach, w zamykanych pojemnikach, natomiast czysta przechowywana jest w wydzielonych, zamykanych szafach. Transport bielizny zapewnia pralnia zewnętrzna.

Postępowanie z odpadami

Odpady niebezpieczne pochodzenia medycznego są selektywnie zbierane w miejscach wytwarzania w pojemnikach wielorazowych wyłożonych workami koloru czerwonego i/lub w pojemnikach jednorazowego użytku opisanych zgodnie z wymaganiami. W większości obiektów postępowanie z odpadami było prawidłowe.

Transport z miejsca wytwarzania do miejsca magazynowania odbywa się w pojemnikach transportowych. Większość obiektów magazynuje odpady w urządzeniach chłodniczych zlokalizowanych poza

pomieszczeniami, w których świadczy się usługi medyczne, odbierane są przez specjalistyczne firmy posiadające stosowne zezwolenia, z częstotliwością uzależniona od rodzaju wytwarzanych odpadów oraz warunków magazynowania. Z części przedsiębiorstw odpady odbierane są bezpośrednio z miejsca wytwarzania (bez magazynowania).

Praktyki zawodowe lekarzy i pielęgniarek oraz inne obiekty prowadzące działalność leczniczą nieregulowana

Nadzór nad praktykami zawodowymi oraz innymi obiektami prowadzącymi działalność leczniczą nieregulowaną sprawuje wyłącznie Sekcja Epidemiologii.

Na terenie Świętochłowic zarejestrowane jest **40 praktyk zawodowych lekarskich, 3 praktyki zawodowe pielęgniarские i 6 obiektów świadczących usługi medyczne nie będących podmiotami leczniczymi.**

Ta ostatnia grupa obiektów to: **5** pracowni protetycznych, **1** zakład fizykoterapii.

W praktykach zawodowych przeprowadzono łącznie **9 kontroli sanitarnych** zgodnie z harmonogramem, **1** kontrolę związaną z wydaniem decyzji celem rejestracji w Izbie Lekarskiej /Izbie Pielęgniarskiej.

Nie wydano decyzji administracyjnych, nie nałożono mandatów karnych.

Procesy dezynfekcji

Oprócz gabinetów stomatologicznych gdzie przeprowadzane są procesy dezynfekcji narzędzi, gabinety stosują sprzęt jałowy jednorazowego użytku. Dezynfekcja odbywa się w pojemnikach pod przykryciem, z wkładem sitowym. W części gabinetów narzędzia obrotowe są czyszczone przed dezynfekcją w myjkach ultradźwiękowych. Dezynfekcja odbywa się w wyznaczonych miejscach w gabinetach, gdzie w większości przypadków zachowany jest ciąg technologiczny - od odcinka gdzie przeprowadza się dezynfekcję do odcinka materiałów sterylnych.

Sterylizacja

W roku sprawozdawczym skontrolowano gabinety zabiegowe w tym stomatologiczne, wszystkie wyposażone są w autoklawy klasy B. Autoklawy są badane wskaźnikami chemicznymi i biologicznymi; tymi pierwszymi bada się skuteczność każdego procesu sterylizacji podczas gdy testy Sporal A stosowane są ze średnią częstotliwością raz na 2 miesiące.

Postępowanie z brudną bielizną

Brudna bielizna, głównie fartuchy płócienne, na bieżąco jest zabierana do prania. Pranie odbywa się w większości przypadków w warunkach domowych. W gabinetach, gdzie badanie pacjenta odbywa się na

kozetce lub fotelu ginekologicznym, stosowane są podkłady jednorazowe. Bielizna czysta przechowywana głównie poza gabinetem lekarskim.

Postępowanie z odpadami medycznymi

Odpady niebezpieczne pochodzenia medycznego gromadzone są na stanowiskach pracy w typowych, prawidłowo oznakowanych, pojemnikach lub workach foliowych, z zachowaniem właściwej kolorystyki worków, a następnie nie rzadziej niż co 72h, transportowane do wydzielonego specjalnego pomieszczenia magazynowego lub do pomieszczenia wyposażonego w urządzenie chłodnicze, odbierane do unieszkodliwiania przez specjalistyczne firmy, posiadające stosowne zezwolenia, z częstotliwością uzależnioną od rodzaju wytwarzanych odpadów oraz warunków ich magazynowania. W przypadku gabinetów prywatnych udzielających świadczeń medycznych pacjentom jeden raz lub dwa razy w tygodniu, odpady niebezpieczne odbierane są bezpośrednio z gabinetu z częstotliwością co 72 h.

IV. Interwencje

Interwencje dotyczące obiektów służby zdrowia

W 2015r. rozpatrzono:

- **1 interwencję** dot. oddziału położniczego i patologii noworodka w Szpitalu Powiatowym w Świętochłowicach i podejrzenia zakażenia noworodka gronkowcem. W trakcie kontroli nie potwierdziły się zarzuty podnoszone w zgłoszeniu.
- **2 skargi** dot. niewiarygodnych wyników badań przeprowadzonych przez Laboratorium Analiz Medycznych Ewa Wróbel-Orgal, mieszczącego się w Świętochłowicach przy ul. Hajduki 7/8. W marcu 2015r. w wyniku kontroli wydano decyzję nakazującą zamknięcie obiektu (aktualnie trwa postępowanie egzekucyjne). W/w obiekt nie spełnia wymagań rozporządzenia MZ i nie uzyskał pozytywnej opinii PPIS w Chorzowie niezbędnej do rejestracji w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim. Pomimo toczącego się postępowania egzekucyjnego obiekt w dalszym ciągu udziela świadczeń zdrowotnych. W związku z powyższym, sprawę przekazano do rozpatrzenia Prokuraturze Rejonowej w Chorzowie.

Interwencje dotyczące gryzoni

W roku sprawozdawczym wpłynęło **9 interwencji** dotyczących obecności gryzoni (szczurów) w posesjach. Przeprowadzone **18** kontroli. Wszystkie interwencje były zasadne, a kontrole przeprowadzane były w trakcie trwających już zabiegów deratyzacyjnych.

W przypadku 1 zgłoszenia sprawę prowadziła Sekcja NS-HKiŚ.

Interwencje dotyczące insektów

W roku sprawozdawczym wpłynęło **8 interwencji** dotyczących obecności obrzeżków gołębic, pcheł, karaluchów i odchodów ptasich w miejscach wspólnego użytku na terenie posesji. Przeprowadzono 8 kontroli, wydano 1 decyzję z natychmiastowym terminem wykonania, którą zrealizowano w terminie.

V. Akcje deratyzacyjne

Na terenie Świętochłowic przeprowadzono 2 akcje deratyzacyjne (w okresie wiosennym i jesiennym), zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice. Podczas trwania akcji przeprowadzono 4 kontrole, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku

1. A. Charakterystyka obiektów nadzorowanych

Zgodnie z ewidencją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie na terenie miasta Świętochłowic znajduje się 509 zakładów.

Największą grupę obiektów stanowią zakłady obrotu żywnością. W większości są to małe zakłady prowadzone przez prywatnych właścicieli.

Zakłady produkcyjne to głównie piekarnie i ciastkarnie prowadzące długoletnią działalność, w pomieszczeniach adaptowanych. W większości zakłady te wprowadziły zasady GHP, GMP i system HACCP. Zaopatrują one z reguły rynek lokalny.

Zakłady żywienia zbiorowego o liczbie 102 to w większości zakłady małej gastronomii (62). Zakłady te w bardzo dużej części spełniają wymagania dotyczące stanu technicznego i wyposażenia.

Część zakładów zlokalizowanych jest na tzw. „szlaku turystycznym” tzn. teren OSiR Skalka Świętochłowice.

B. Ocena stanu sanitarnego - ogólna

W roku 2015 w ewidencji znajdowało się 509 zakładów, z czego skontrolowano 307, w tym 0 miejsc obrotu przedmiotami użytku, 1 wytwórnię kosmetyków, 2 miejsca obrotu kosmetykami. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 418 kontroli sanitarnych, w tym 0 kontroli w miejscach obrotu przedmiotami użytku, 5 kontroli w miejscach produkcji i obrotu kosmetykami.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 103 próbki żywności, 5 próbek sanitarnych, 0 próbek materiałów do kontaktu z żywnością, 0 wymazów sanitarnych w związku z podejrzeniem zatrucia i 7 próbek kosmetyków.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że 3 obiekty, nie odpowiadały ustalonym wymaganiom. Stanowi to 1,3% w stosunku do wszystkich obiektów sklasyfikowanych.

Wydano 4 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień, 1 prolongatę, nie oddano wniosków do sądu. Winnych uchybień ukarano 15 mandatami na łączną kwotę 2 700 PLN. W 2015 roku złożono 1 wniosek o ukaranie do WSSE za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych nieprawidłowo znakowanych.

C. Ocena stanu sanitarnego - szczegółowa

Zakłady produkcji żywności

W roku 2015 w ewidencji znajdowało się 26 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 26. W grupie tej nie wydano decyzji nakazujących usunięcie uchybień technicznych, nałożono 1 mandat na kwotę 100 PLN. Nie stwierdzono obiektów o złym stanie sanitarnym na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego. Nie wydano prolongat.

Stwierdzone uchybienia to:

- brak przestrzegania procedur GHP, GMP i HACCP,
- stwierdzenie obecności szkodników.

W 2015 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano 39 próbek do badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych i sanitarnych. Zdyskwalifikowano 1 próbkę co stanowi 2,6% zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest niższy niż w roku ubiegłym, kiedy to zdyskwalifikowano 2,9% próbek.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2015 skontrolowano 176 obiektów z 328 prowadzących działalność handlową na terenie nadzorowanym. Stwierdzono 2 obiekty o złym stanie sanitarnym ocenionych na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego.

W grupie tej wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie uchybień sanitarnych oraz nałożono 8 mandatów na kwotę 1600 PLN. Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- zły bieżący stan sanitarno-porządkowy,
- nieprzestrzeganie GHP i uproszczonego systemu HACCP (m.in. brak zapisów),
- wprowadzanie do obrotu przeterminowane środki spożywcze

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 69 próbek żywności, z czego zakwestionowano 2 próbki tj. 2,9% .

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2015 roku skontrolowano 105 zakładów żywienia zbiorowego, stwierdzono 1 obiekt o złym stanie sanitarnym oceniony na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego. W grupie tej wydano 1 decyzję nakazującą usunięcie uchybień technicznych oraz 1 prolongatę, nałożono 6 mandatów na kwotę 1000 PLN.

Najczęstsze uchybienia :

- zły stan sanitarny,
- nieprzestrzeganie GHP i systemu HACCP,
- nieprawidłowe mycie i dezynfekcja naczyń.

W obiektach tych nie pobrano próbek do badań laboratoryjnych.

D. Ocena transportu żywności

W 2015 roku nadzorem objętych zostało 25 środków transportu żywności, 6 skontrolowano. Mandatów karnych nie nałożono.

2. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

A. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W 2015 roku przebadano laboratoryjnie 90 próbek krajowych środków spożywczych pobranych w różnego rodzaju obiektach żywnościowo – żywnościowych:

- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń mikrobiologicznych - 45,
- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń chemicznych - 24,
- w zakresie oceny organoleptycznej – 19,
- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń – 0;
- wyłącznie w zakresie znakowania- 2

Ponadto pobrano 5 próbek w kierunku badań sanitarnych i 0 wymazów sanitarnych w związku z podejrzeniem zatrucia.

W 2015 roku pod względem znakowania oceniono 33 próbki krajowych środków spożywczych. Zdyskwalifikowano ogółem 1 próbkę: 0 próbek ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne,

0 próbek ze względu na zanieczyszczenia chemiczne, 0 próbek ze względu na organoleptykę, 0 próbek ze względu na nieprawidłowe znakowanie oraz 1 próbkę sanitarną.

B. Jakość zdrowotna środków spożywczych z importu

Przebadano 19 próbek żywności z Unii Europejskiej i importu, w tym 10 pod względem parametrów mikrobiologicznych, 6 próbek pod względem parametrów chemicznych, 2 próbki pod względem zanieczyszczeń chemicznych.

W ramach przebadanych próbek oceniono 7 pod względem zgodności znakowania z aktualnymi wymogami. Zdyskwalifikowano 2 próbki pod względem zanieczyszczeń biologicznych.

3. NADZÓR NAD KOSMETYKAMI I PRZEDMIOTAMI UŻYTKU.

W 2015 roku przeprowadzono 3 kontrole w wytwórni kosmetyków oraz 2 w obiektach obrotu kosmetykami. Pobrano do badań laboratoryjnych 7 próbek kosmetyków. Nie przeprowadzono kontroli w miejscach obrotu materiałami do kontaktu z żywnością nie pobrano próbek przedmiotów użytku. Nie nałożono mandatów karnych, nie wydano decyzji administracyjnych.

4. SKARGI I INTERWENCJE.

W 2015 roku zgłoszono 17 interwencji: 11 dotyczyło złej jakości zdrowotnej środków spożywczych, 6 warunków higieniczno-sanitarnych. Potwierdzone zostały 4 interwencje (3 na złą jakość środków spożywczych, 1 na nieprawidłowy stan sanitarny), nałożono 3 mandaty na łączną kwotę 800 PLN oraz złożono 1 wniosek o nałożenie kary do WSSE w Katowicach. Pozostałe nie potwierdziły się. W ramach skarg w zintegrowanym laboratorium nie zbadano próbek środków spożywczych dostarczonych przez konsumentów, pobrano natomiast w ramach urzędowej kontroli celowanej 2 próbki (z czego 2 kwestionowano).

OCENA I WNIOSKI KOŃCOWE

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowych, jak wykazują arkusze oceny stanu sanitarnego nie uległ zmianie w stosunku do roku ubiegłego. Jednak wydano więcej decyzji nakazujących, natomiast mandatów karnych nałożono mniej. W dalszym ciągu stwierdza się nie zachowanie należytego stanu sanitarno-higienicznego, obecność szkodników, wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych oraz nieprawidłowe mycie i dezynfekcje naczyń. Większość obiektów jednak oceniono pozytywnie. Wprowadzono w nich i stosuje się zasady Dobrej Praktyki Higienicznej, w zakładach produkcyjnych w większości wprowadzono i stosuje się zasady systemu HACCP, a w pozostałych grupach obiektów uproszczone procedury na zasadach systemu HACCP.

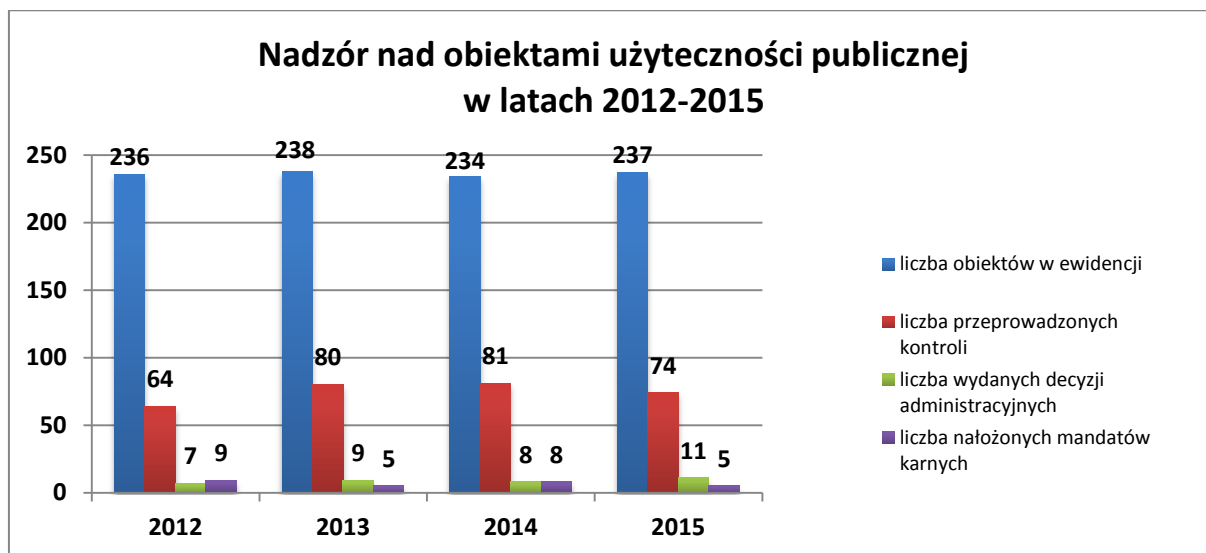
Higiena Komunalna i Środowiska

W roku 2015 Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska sprawowała nadzór nad przestrzeganiem wymagań higieniczno-zdrowotnych w obiektach użyteczności publicznej oraz nad jakością sanitarną wody do spożycia przez ludzi, ciepłej wody użytkowej i wody w nieckach basenowych.

Obiekty użyteczności publicznej

Na terenie miasta Świętochłowice nadzorem objęto 237 obiektów użyteczności publicznej. Są to: przedsiębiorstwa podmiotów leczniczych, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, odnowy biologicznej, gabinety tatuażu, zakłady w których świadczone są więcej niż jedna z w/w usług, ustępy publiczne i ogólnodostępne, baseny kąpielowe, domy pomocy społecznej, schronisko dla bezdomnych mężczyzn, obiekty hotelarskie, obiekty sportowe, kulturalne, targowiska, apteki, stacje paliw, cmentarze, domy przedpogrzebowe i zakłady pogrzebowe, przystanek kolejowy, tereny rekreacyjne.

W 2015 roku skontrolowano 60 obiektów użyteczności publicznej

W 2015 roku w ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej:

- **przeprowadzono 74 kontrole,**
- **wydano 11 decyzji administracyjnych,**
- **nałożono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 1200 zł.**

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Na nadzorowanym terenie znajdują się dwa ustępy publiczne, usytuowane przy głównej arterii komunikacyjnej oraz jeden ogólnodostępny w Centrum Handlowym Atrium Świętochłowice. Wszystkie podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Dwa skontrolowane ustępy publiczne wyposażone były w środki czystości i higieny oraz preparaty dezynfekcyjne. Dla jednego obiektu wydano decyzję administracyjną nakazującą zapewnienie bieżącej ciepłej wody przy umywalce do mycia rąk w części damskiej, która została wykonana terminowo. W oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli, obydwa obiekty oceniono jako dostateczne pod względem sanitarno - higienicznym i technicznym.

Pływalnie kryte i odkryte

Nadzorem objęto basen miejski przy ul. Zubrzyckiego 38, szkolny w Szkole Podstawowej nr 8 przy ul. Komandra 9 oraz basen sezonowy na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skalka”.

W dniu 14.01.2015r., w związku ze stwierdzeniem bardzo dużej liczby bakterii *Escherichia coli* w wodzie niecki basenu perełkowego w Ośrodku Sportu i Rekreacji „Skalka” przy ul. Zubrzyckiego 38, wydano decyzję administracyjną nakazującą wyłączenie basenu z użytkowania w terminie

natychmiastowym, do czasu doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych wody do stanu zgodnego z wymaganiami. Przeprowadzone kontrolne badanie wody wykazało skuteczność podjętych przez zarządcę obiektu działań i przydatność wody do kąpielii.

W tym samym obiekcie za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno - higieniczne: brudne korony basenu pływackiego i perełkowego, niedoczyszczoną nieckę basenu pływackiego nad lustrem wody, brudne sitka odpływowe wokół basenu pływackiego, brudne pomieszczenie ratowników, przeterminowany preparat do dezynfekcji sauny, na osobę odpowiedzialną nałożono dwa mandaty karne na łączną kwotę 350 zł. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały poprawę bieżącego stanu sanitarnego.

Od 1 sierpnia 2014r. na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skałka” funkcjonuje basen rekreacyjno – sportowy, który powstał na bazie nieużytkowanego basenu pływackiego.

Woda w niecce basenowej uzdatniana jest metodą biologiczną z wykorzystaniem naturalnych mechanizmów samooczyszczania wód otwartych oraz mikroorganizmów pokrywających ziarna materiału filtracyjnego. Na podstawie wyników badań laboratoryjnych stwierdzono, że woda spełniała wymagania higieniczne określone przez inwestora dla tego typu obiektów. Na terenie kąpieliska nadal funkcjonował mały basen dla dzieci ze stacją uzdatniania wody.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli, obiekty oceniono jako dostateczne.

Domy Pomocy Społecznej

W tej grupie wykazano 2 całodobowe obiekty; jeden prowadzony przez zgromadzenie zakonne, drugi przez gminę Świętochłowice.

W związku ze stwierdzeniem ponadnormatywnej liczby bakterii z rodzaju Legionella sp., dla **Miejskiego Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” przy ul. Imieli 12** wydano 2 decyzje administracyjne - nakazujące wyłączenie z użytkowania urządzeń rozdeszczowywujących wodę z natychmiastowym terminem realizacji oraz nakazującą doprowadzenie wody do stanu zgodnego z wymaganiami w w/w zakresie z terminem wykonania do dnia 12.08.2015r. Obydwie decyzje zostały wykonane terminowo. Kolejny pobór próbek ciepłej wody w obiekcie wykazał ponownie ponadnormatywną liczbę bakterii z rodzaju Legionella sp. W związku z powyższym, w dniu 28.12.2015r. wydano następną decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie wody do stanu zgodnego z wymaganiami z terminem realizacji do dnia 31.03.2016r., a obiekt oceniono jako **zły** pod względem higieniczno – sanitarnym i technicznym. Obiekt nie został unieruchomiony.

Ponadto, dla tego samego obiektu wydano decyzję nakazującą zapewnienie zamkniętych pojemników i wózków do gromadzenia i transportu wewnętrznego brudnej bielizny, która została wykonana terminowo.

Drugi dom pomocy społecznej, prowadzony przez zgromadzenie zakonne, został oceniony jako dostateczny pod względem sanitarnym i technicznym.

Schronisko dla bezdomnych mężczyzn

Prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta **Schronisko** przy **ul. dr A. Bukowego 17**, przeznaczone jest dla bezdomnych, ubogich, samotnych i niepełnosprawnych mężczyzn. Schronisko zapewnia pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, oferując bazę noclegową, posiłki w ramach cateringu oraz możliwość skorzystania z porad terapeuty, prawnika i doradcy zawodowego, dla ok. 80 mieszkańców.

Działalność prowadzona jest w czterokondygnacyjnym, od wielu lat nieużytkowanym budynku, wymagającym przeprowadzenia prac remontowych w wielu zakresach i znacznych nakładów finansowych. W wyniku przeprowadzonej kontroli sanitarnej, w dniu 11.12.2015r. wydano decyzję administracyjną nakazującą zapewnienie miejsca przeznaczonego do przechowywania czystej bielizny i bieżącej ciepłej wody przy umywalkach do mycia rąk w ustępach dla mieszkańców i pracowników oraz doprowadzenie do stanu zgodnego z wymaganiami ścian i sufitów w łazienkach i umywalni dla mieszkańców, a także w pomieszczeniach magazynowych przeznaczonych do przechowywania odzieży, środków do utrzymania czystości i higieny oraz sprzętu z terminami realizacji do dnia 15.01.2016r. i 31.03.2016r.

Mając na uwadze powyższe, obiekt oceniono jako **zły** pod względem technicznym. Obiekt nie został unieruchomiony.

Obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W ewidencji ujęto 2 obiekty.

W 2015 roku, w wyniku zakończenia I etapu prac modernizacyjnych, oddano do użytku obiekt hotelarski „Zgoda” przy ul. Wojska Polskiego 81. Obiekt posiada 45 miejsc noclegowych w pokojach jedno, dwu i trzyosobowych z węzłami sanitarnymi i bez węzłów sanitarnych, bufet, salę konsumpcyjną i konferencyjną oraz zaplecze gospodarcze. Po zakończeniu II etapu modernizacji zostanie oddana do użytku pozostała część budynku.

Cieszący się niegdyś dużym zainteresowaniem Pensjonat Willa Styl, aktualnie od momentu zmiany właściciela i braku należytej dbałości o stałe podnoszenie standardu świadczonych usług, coraz bardziej traci na popularności. Na podstawie wyników przeprowadzonej kontroli, obiekt oceniono jako dostateczny pod względem sanitarno – higienicznym oraz sanitarno – technicznym.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej oraz świadczące więcej niż jedną z usług.

W ewidencji ujęto 64 zakłady, z których w 2015 roku skontrolowano 29. Jest to najliczniejsza grupa nadzorowanych obiektów, w skład której wchodzi zakłady o zróżnicowanym standardzie świadczonych usług, pomieszczeń i wyposażenia, od małych jednostanowiskowych zakładów po duże wielostanowiskowe, świadczące więcej niż jedną z usług np. kosmetyczne, fryzjerskie i solarium.

W tej grupie obiektów, w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno – technicznych, wydano 2 decyzje administracyjne. Jedna, dotyczyła naprawy uszkodzonych siedzisk foteli w pomieszczeniu świadczenia usług i została wykonana w 2015 roku. Natomiast druga, wydana w dniu 24.11.2015r. dla **Zakładu Fryzjersko – Kosmetycznego przy ul. Wojska Polskiego 34**, dotyczyła opracowania i wdrożenia procedury zapewniającej ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, z terminem realizacji do dnia 15.01.2016r. W związku z powyższym, zakład oceniono jako **zły** pod względem sanitarno – higienicznym. Obiekt nie został unieruchomiony. Pozostałe skontrolowane zakłady oceniono jako dostateczne.

Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno – higieniczne tj. brudne przybory i narzędzia, stanowiska pracy i wyposażenie zakładów, stosowanie przeterminowanych preparatów dezynfekcyjnych, nałożono **3 mandaty karne** na łączną kwotę **850 zł**.

Przystanek kolejowy

Przeprowadzona w roku sprawozdawczym kontrola przystanku kolejowego wykazała poprawę jego stanu sanitarno – technicznego w stosunku do lat ubiegłych. Wymieniono wiatę peronową i odnowiono nawierzchnię peronu, a w ramach wydanej w 2014 roku i zrealizowanej w 2015 roku decyzji administracyjnej, odmalowano ściany i sufit oraz odnowiono glazurę ścienną w tunelu prowadzącym na peron. Bieżącym utrzymaniem czystości zajmuje się firma zewnętrzna działająca na zlecenie podmiotu zarządzającego obiektem.

Cmentarze

W ewidencji ujęto 8 cmentarzy, skontrolowano 4.

Wszystkie wyposażone są w punkty czerpalne wody oraz pojemniki lub kontenery przeznaczone do gromadzenia odpadów komunalnych.

Jako dobry pod względem sanitarno – technicznym, oceniono, zarządzany przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., cmentarz komunalny. Rozbudowany w 2014r., aktualnie dysponuje ok. 1100 miejscami przeznaczonymi do pochówku zwłok oraz kolumbarium z ok. 90 niszami. Na terenie cmentarza wydzielone są ogrodzone miejsca przeznaczone na pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych, punkty poboru wody, a trakty komunikacyjne wyłożono kostką brukową.

Pozostałe skontrolowane cmentarze oceniono jako dostateczne.

Domy przedpogrzebowe i zakłady pogrzebowe

W ewidencji ujęto 6 zakładów. Są to dwa domy przedpogrzebowe i cztery zakłady pogrzebowe.

W 2015 roku skontrolowano dwa domy przedpogrzebowe, z których jeden – Śląski Zakład Pogrzebowy „Firma Walicki” przy ul. Szpitalnej 2 – oceniono jako dobry pod względem sanitarno – technicznym. Działający od 2014r. obiekt dysponuje zespołem pomieszczeń prosektoryjnych z salą sekcyjną wyposażoną w jeden stół do przeprowadzania sekcji zwłok, ośmiostanowiskową chłodnią, a także pomieszczeniem obsługi klienta z ekspozycją akcesoriów pogrzebowych, kaplicą, salą bankietową, zapleczem socjalnym i gospodarczym dla pracowników, sanitariatami dla klientów oraz garażami. Zgodnie z informacją uzyskaną w trakcie kontroli, aktualnie w obiekcie przyjmowane są zlecenia, natomiast zwłoki przygotowywane są do pochówku w Śląskim Zakładzie Pogrzebowym „Firma Walicki” w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 99.

Drugi skontrolowany obiekt, od wielu lat funkcjonujący, z salą sekcyjną wyposażoną w jeden stół sekcyjny, chłodnią z 8 miejscami do przechowywania zwłok oraz zapleczem sanitarno – socjalnym, oceniono jako dostateczny.

Skontrolowano również jeden zakład pogrzebowy świadczący usługi w zakresie organizacji pochówku oraz przewozu zwłok i szczątków ludzkich z wydzielonym punktem obsługi klientów, pomieszczeniem ekspozycji akcesoriów pogrzebowych oraz zapleczem sanitarno – socjalnym. Zakład dysponuje własnymi środkami transportu do przewozu zwłok. Na podstawie przeprowadzonej kontroli sanitarnej zakład oceniono jako dostateczny pod względem sanitarno – technicznym i sanitarno – higienicznym.

Targowiska

W ewidencji ujęto 2 obiekty, usytuowane w halach targowych. W 2015 roku wykonana została decyzja, wydana w 2014 roku dla Hali Targowej przy ul. Beskidzkiej 3, dotycząca doprowadzenia do stanu zgodnego z wymaganiami ścian

w toaletach i pomieszczeniu gospodarczym. Skontrolowany obiekt oceniono jako dostateczny pod względem sanitarno – technicznym i sanitarno – higienicznym.

Obiekty kulturalne

W 2015 roku, przy zrewitalizowanych wieżach wyciągowych dawnej kopalni „Polska”, oddano do użytku budynki pełniące funkcję wystawienniczą, konferencyjną oraz kinową. Obiekt dysponuje salą multimedialną, wielofunkcyjną oraz zapleczem sanitarno – gospodarczym.

Skontrolowane w roku sprawozdawczym dwa centra kultury, prowadzące warsztaty plastyczne, muzyczne, fotograficzne i inne, oceniono jako dostateczne pod względem sanitarnym i technicznym. Utrzymanie czystości i porządku w obiektach gmina zleciła firmie zewnętrznej.

Obiekty sportowe

W ewidencji ujęto 3 obiekty, których dysponentem jest gmina. Największy z nich, Ośrodek Sportu i Rekreacji „Skalka” przy ul. Bytomskiej 40, ze stadionem piłkarsko – żużlowym, kortami tenisowymi, kompleksem boisk „Orlik” oraz torem speedrowerowym, niezależnie od swojej funkcji sportowo – rekreacyjnej, jest popularnym miejscem organizacji imprez masowych na terenie miasta. Corocznie odbywa się tam Święto Miasta. Przeprowadzona w 2015 roku kontrola wykazała, że podobnie jak w latach ubiegłych, impreza była prawidłowo zabezpieczona pod względem sanitarno – higienicznym.

Odrementowany, skontrolowany w 2015 roku, Świętochłowski Klub Sportowy „Naprzód” Świętochłowice, oceniono jako dostateczny pod względem sanitarno – technicznym. Obiekt dysponuje stadionem piłkarskim, wielofunkcyjnym boiskiem tartanowym oraz zapleczem sanitarno – socjalnym.

Podmioty lecznicze

W ewidencji ujęto 31 obiektów, z których skontrolowano 7.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie postępowania z odpadami medycznymi, dla jednego obiektu, wydano zalecenia doraźne oraz decyzję administracyjną. Kontrole sprawdzające wykazały wykonanie zaleceń doraźnych i obowiązków nałożonych przedmiotową decyzją.

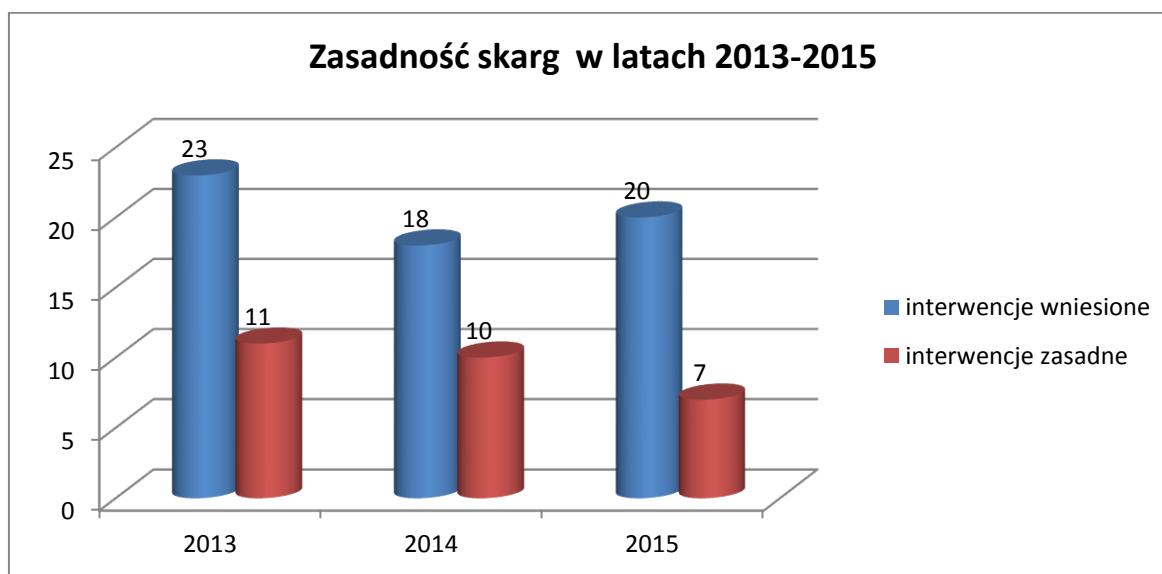
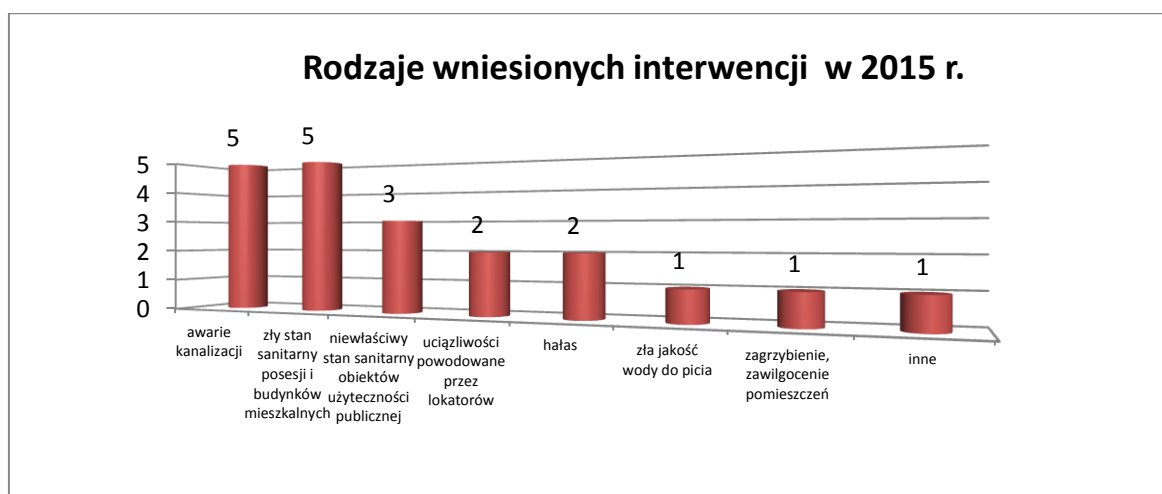
Dla szpitala, w związku ze stwierdzeniem obecności bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej, wydano decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia parametrów

mikrobiologicznych ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii Legionella sp. do stanu zgodnego z wymaganiami. Decyzja została wykonana terminowo.

Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne.

Interwencje

W 2015 roku wpłynęło 20 interwencji, z których tylko 7 było częściowo lub całkowicie zasadnych. Jedna, dotycząca uciążliwego fetoru pochodzącego od rewitalizowanego od kilku lat stawu Kalina, została przekazana zgodnie z kompetencjami Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Wniesione interwencje dotyczyły głównie awarii urządzeń kanalizacyjnych i zalewania ściekami terenu nieruchomości, złego stanu sanitarnego posesji i budynków mieszkalnych oraz obiektów użyteczności publicznej.

W toku prowadzonego postępowania najczęściej potwierdzały się interwencje dotyczące zagrożeń

związanych z awariami kanalizacji oraz niewłaściwego stanu sanitarnego posesji i budynków mieszkalnych.

Przeprowadzone kontrole wykazywały zwykle, że zarządcy budynków niezwłocznie podejmowali działania w kierunku likwidacji rozlewisk ścieków, a miejsca po zalaniu poddawane były dezynfekcji. Interwencje w sprawie złego stanu sanitarnego nieruchomości dotyczyły zazwyczaj zaśmiecania niezabezpieczonych pustostanów w budynkach mieszkalnych oraz nieprzestrzegania regulaminu porządkowego przez lokatorów. Zarządców budynków zobowiązywano do uporządkowania nieruchomości oraz wzmocnienia nadzoru nad ich stanem sanitarno – porządkowym.

Z trzech interwencji dotyczących złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, potwierdziła się jedna w sprawie pływalni przy ul. Zubrzyckiego 38. Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości sanitarno – higieniczne: brudną koronę basenu pływackiego, niedoczyszczoną nieckę nad lustrem wody, brudne sitka odpływowe wokół basenu, na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 150 zł. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała poprawę bieżącego stanu sanitarnego.

Natomiast nie potwierdziły się interwencje dotyczące złego stanu sanitarnego placu zabaw oraz nieprawidłowego postępowania ze szczątkami ludzkimi na jednym z parafialnych cmentarzy. Teren placu zabaw był uporządkowany i monitorowany, a piasek w piaskownicach wymieniany zgodnie z harmonogramem.

W wyniku przeprowadzonej kontroli cmentarza stwierdzono, że szczątki ludzkie z grobów przeznaczonych do ponownego użycia, są chowane w wydzielonym i oznakowanym przez zarządcę cmentarza miejscu, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów hałasu stwierdzono, że nie potwierdziły się również interwencje dotyczące hałasu przenikającego do mieszkania od dźwigu osobowego zainstalowanego w budynku.

Akcje

W roku sprawozdawczym, w ramach I etapu Kampanii Społecznej „Mam świadomość jak być zdrowym”, skierowanej do właścicieli i pracowników sektora *BEAUTY*, we współpracy z Sekcjami Nadzoru Zapobiegawczego, Epidemiologii i Higieny Pracy oraz Oświaty Zdrowotnej, zorganizowano cykl szkoleń, w których uczestniczyli właściciele i pracownicy 27 zakładów z 64 zewidencjonowanych w tej grupie.

W II etapie, na wniosek właścicieli, przeprowadzono wizytacje 5 zakładów, w celu oceny dostosowania warunków świadczenia usług do wymagań sanitarno – technicznych, w wyniku których wszystkie zwizytowane zakłady uzyskały pozytywny wynik.

Podsumowanie

- ✓ Trzy obiekty użyteczności publicznej, w odniesieniu do których w okresie sprawozdawczym w trakcie ostatniej kontroli, stwierdzono uchybienia pod względem wymagań sanitarno – technicznym, skutkujące wydaniem decyzji administracyjnych, oceniono jako złe.
- ✓ Odnotowywany od kilku lat spadek liczby wydawanych decyzji administracyjnych i nakładanych mandatów karnych w obiektach użyteczności publicznej spowodowany jest coraz większą dbałością właścicieli i zarządców o ich stan sanitarno – techniczny oraz jakość świadczonych usług w warunkach zwiększającej się stale konkurencji, a także, wynikającym z ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015r., poz. 584 z późn. zm.), obowiązkiem zawiadamiania właścicieli zakładów o zamiarze wszczęcia kontroli.
- ✓ W 2015 roku najwięcej mandatów karnych nałożono w grupie zakładów fryzjerskich oraz na krytej pływalni.
- ✓ W okresie ostatnich kilku lat, zarówno w trakcie przeprowadzanych kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarnego, jak i w ramach rozpatrywanych interwencji, najwięcej nieprawidłowości sanitarno – porządkowych skutkujących nałożeniem mandatów karnych, stwierdzano na pływalni krytej przy ul. Zubrzyckiego 38. Przeprowadzane kontrole sprawdzające wykazywały zwykle krótkotrwałą poprawę bieżącego stanu sanitarnego.
- ✓ Liczba wnoszonych interwencji utrzymuje się od kilku lat na podobnym poziomie. Analogicznie jak w latach ubiegłych, najczęściej potwierdzały się interwencje dotyczące awarii urządzeń kanalizacyjnych i zalewania ściekami terenu nieruchomości. Spadła natomiast liczba interwencji częściowo lub całkowicie zasadnych w stosunku do liczby rozpatrzonych. W 2015 roku zaledwie 36,8% rozpatrzonych interwencji było częściowo lub całkowicie zasadnych.

- ✓ **W roku sprawozdawczym, w wyniku zakończenia I etapu prac modernizacyjnych i oddania do użytku obiektu hotelarskiego „Zgoda” przy ul. Wojska Polskiego 81, powiększyła się, skromna jak dotychczas, całoroczna baza noclegowa. Miasto zyskało nowoczesny obiekt o dobrym standardzie świadczonych usług.**

OCENA JAKOŚCI SANITARNEJ WODY W ROKU 2015 NA TERENIE MIASTA ŚWIĘTOCHŁOWICE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie prowadzi stały monitoring jakości wody. Kontrole w zakresie poboru próbek wody obejmują wodę przeznaczoną do spożycia, ciepłą wodę użytkową oraz wodę w nieckach basenowych.

1. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

Miasto Świętochłowice zaopatrywane jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ramach wodociągu grupowego należącego do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Katowicach. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę należy do zadań własnych gminy i realizowane jest przez Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Ze względu na miejsce ujęcia i rodzaj ujmowanej wody na terenie miasta wyodrębniono dwie strefy zaopatrzenia:

Strefa 1- ujęcia w Miasteczku Śląskim (SUW Bibiela) i Świerklańcu (SUW Kozłowa Góra), woda mieszana z przewagą wody głębinowej, twardej: Centrum, Chropaczów, Piaśniki (część) Lipiny

Strefa 2 - ujęcia Kobiernice, Czaniec, Goczałkowice – zbiornik Mikołów, woda mieszana z przewagą wody powierzchniowej, miękkiej: Centrum, Zgoda, Piaśniki (część)

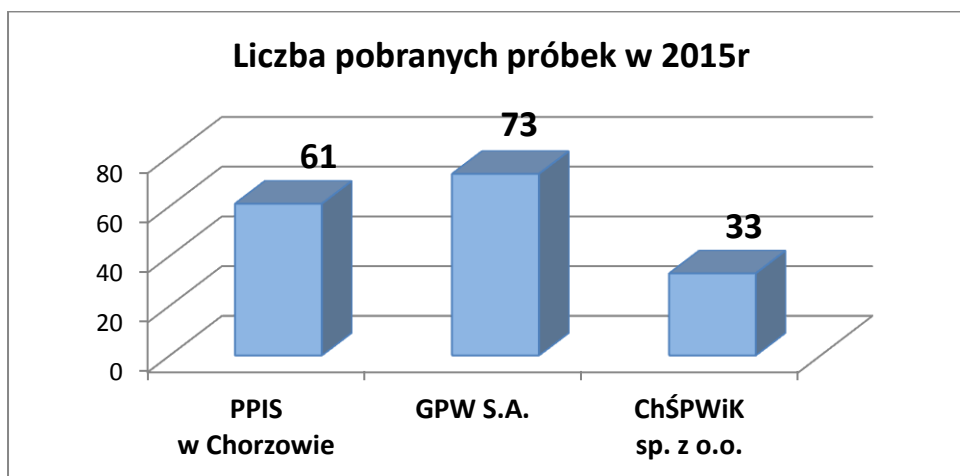

- Strefa 1: "Bibiela, Kozłowa Góra" woda mieszana
- Strefa 2: "Goczałkowice, Kobiernice, Czaniec, Zbiornik Mikołów" woda mieszana
- Strefa 3: "Goczałkowice, Kobiernice, Czaniec, Zbiornik Murcki, Zbiornik Góra Wyzwolenia" woda mieszana

Regularne pobieranie próbek wody na każdym etapie produkcji i dystrybucji tj. od ujęcia do kranu konsumenta, zapewnia stałą kontrolę nad bezpieczeństwem sanitarnym wody.

W 2015r. pobrano **61** próbek wody ze stałych punktów monitoringowych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego. Na podstawie nadzorowych badań laboratoryjnych oraz badań przeprowadzonych przez Górnśląskie Przedsiębiorstw Wodociągów S.A. i Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. dokonano oceny jakości wody na terenie miasta.

W oparciu o rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z dnia 29.09.2007r. (Dz.U. Nr 61 poz. 417, z późn. zm.) oraz z dnia 13.11.2015 (Dz. U. z 2015r. poz. 1989) w 2015r pobrano łącznie **167** próbek wody:

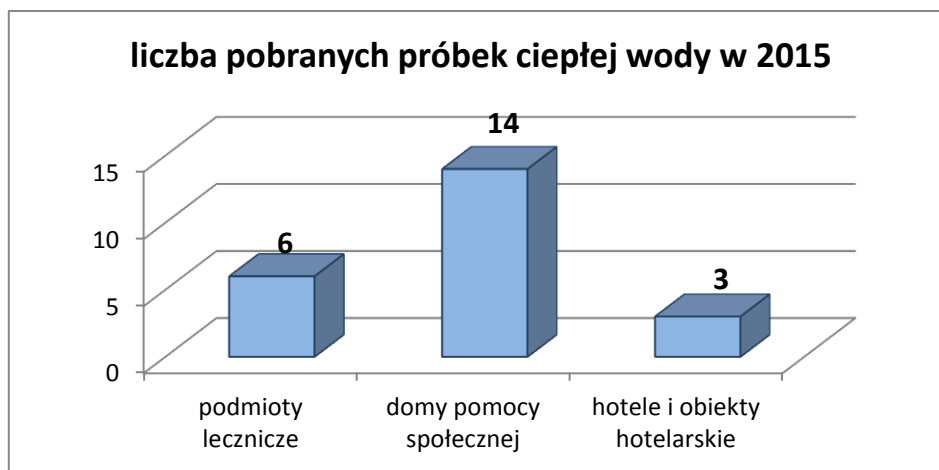
W próbce wody pobranej w dniu 18.05.2015r z przyłącza wodociągowego do budynku Szkoły Podstawowej nr 19 przy ul. Chrobrego 4, stwierdzono obecność bakterii **gr. coli – 17 [jtk/100ml]** przy wartości dopuszczalnej 0 [jtk/100ml]. Kontrolny pobór próbek wody pobranych z przyłącza wodociągowego oraz ze studzienki wodomierzowej zasilającej ten obszar nie wykazał przekroczeń badanego parametru.

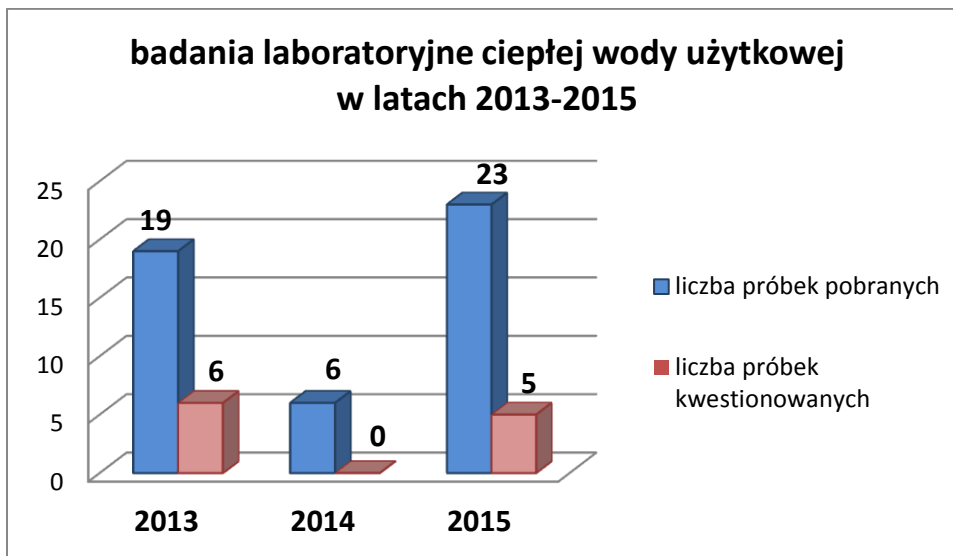
Biorąc pod uwagę, iż pogorszenie jakości wody w roku 2015r miało charakter incydentalny i krótkotrwały a przekroczone parametry nie miały wpływu na zdrowie ludzi, stwierdzono, iż woda w badanym zakresie pod względem mikrobiologicznym, fizykochemicznym i organoleptycznym spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia i była przydatna do spożycia przez ludzi.

2. Ciepła woda użytkowa

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2015 r. sprawowano nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w instalacjach wewnętrznych obiektów zamieszkania zbiorowego oraz świadczących całodobowe usługi przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych.

Pobrano łącznie **23** próbki ciepłej wody w kierunku obecności bakterii *Legionella* sp., w **5** próbkach stwierdzono ponadnormatywną liczbę bakterii.

W związku z powyższym wydano łącznie **4** decyzji administracyjnych, w tym:

- ✓ **1** nakazującą wyłączenie z użytkowania urządzeń prysznicowych i perlatorów w obiekcie do czasu doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody w zakresie obecności Legionella sp. do stanu zgodnego z wymaganiami z terminem natychmiastowym
- ✓ **3** nakazujące doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody w zakresie obecności Legionella sp. do stanu zgodnego z wymaganiami

Decyzja nakazująca wyłączenie z użytkowania urządzeń prysznicowych oraz dwie decyzje dotyczące doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych do stanu zgodnego z wymaganiami zostały wykonane, natomiast termin realizacji jednej decyzji został wyznaczony na I kwartał 2016r.

Największy problem z utrzymaniem czystości mikrobiologicznej instalacji ciepłej wody, stwierdzono w Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” przy ul. Imieli.

3. Woda w nieckach basenów kąpielowych

W 2015r. pobrano 32 próbki wody z niecek basenów kąpielowych, z których zakwestionowano 9. Każdorazowo przekroczenia dotyczyły basenów Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skalka” przy ul. Zubrzyckiego 38.

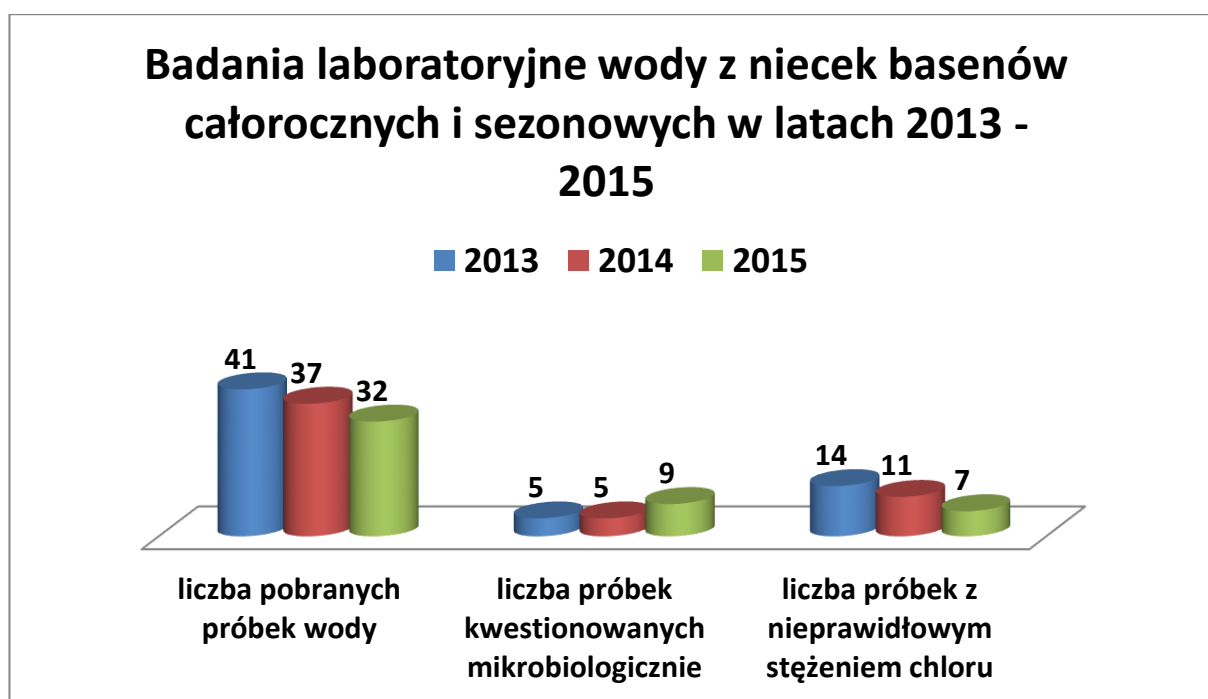
W próbce wody pobranej w dniu 12.01.2015r. z niecki basenu perełkowego przy ul. Zubrzyckiego 38 stwierdzono obecność bakterii Escherichia coli – 85 [jtk/100ml] oraz ogólną liczbę mikroorganizmów > 300 [jtk/100ml].

Mając na uwadze, powyższe oraz zagrożenia dla zdrowia osób korzystających z basenu w dniu 14.01.2015r wydano decyzję nakazującą wyłączenie z użytkowania basenu perełkowego do czasu doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych wody do stanu zgodnego z natychmiastowym terminem realizacji. Na podstawie sprawozdania z badań z dnia 28.01.2015r stwierdzono wykonanie nakazów ww. decyzji.

W sezonie letnim pobrano 6 próbek wody z nieek basenowych kąpieliska „Skałka”. W jednej próbce pobranej z basenu małego stwierdzono przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów.

W każdym przypadku zarządcę obiektu zobowiązywano do doprowadzenia jakości wody basenowej do stanu niezagrażającego zdrowiu użytkowników. Wszystkie zalecenia realizowane były na bieżąco a o podjętych działaniach informowano PPIS w Chorzowie.

Ocena warunków higieny pracy w zakładach pracy w Świętochłowicach w 2015r.

Sekcja Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie w 2015r. obejmowała nadzorem w zakresie warunków higieny pracy 220 zakładów pracy. Liczba zakładów uległa niewielkiemu wzrostowi w stosunku do roku 2014 (Tab.1). Zdecydowaną większość stanowią zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników.

Lata	2013	2014	2015
Liczba zakładów objętych nadzorem	196	199	220

Tab. 1 Liczba zakładów objętych nadzorem w latach 2013-2015

Nadzorem objęte są zakłady o zróżnicowanym profilu produkcji i świadczonych usług takich jak: przemysł metalowy, spożywczy, lekki, usługi budowlane, komunalne, transportowe, motoryzacyjne, a także zakłady lecznicze i opieki społecznej.

W zakładach nadzorowanych zatrudnionych jest ogółem 6457 pracowników. Zatrudnienie w zakładach nadzorowanych w stosunku do roku ubiegłego uległo niewielkiemu wzrostowi. (Tab.2).

Lata	2013	2014	2015
Liczba pracowników w nadzorowanych zakładach	6157	6281	6457

Tab. 2 Liczba pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach w latach 2013-2015

Prowadzony przez Sekcję Higieny Pracy nadzór ma na celu:

- ustalenie rodzaju występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych,
- ocenę narażenia zawodowego pracowników w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia oraz wyniki przeprowadzonych badań i pomiarów,

- podnoszenie świadomości pracodawców i pracowników na temat zagrożeń związanych z wykonywaną pracą,
- współpracę i mobilizowanie pracodawców do podejmowania działań mających na celu zapobieganie chorobom zawodowym i innym schorzeniom spowodowanym warunkami pracy, w tym również działania administracyjne na rzecz ich wyeliminowania lub ograniczenia,
- nadzór nad spełnianiem przez pracodawców wymagań związanych z zatrudnianiem pracowników w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne oraz czynniki rakotwórcze i mutagenne,
- nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów dot. warunków higieny pracy w zakładach pracy, w tym zapewnienie właściwych pomieszczeń pracy i higieniczno-sanitarnych oraz odpowiedniego wyposażenia do wykonywania tej pracy, w tym odzieży roboczej, ochronnej i środków ochrony indywidualnej.

Nadzorem Sekcji Higieny Pracy objęte jest również przestrzeganie przepisów obowiązujących w zakresie:

- substancji chemicznych i ich mieszanin wprowadzanych do obrotu i stosowanych w działalności zawodowej, a stwarzających zagrożenia zdrowia lub życia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska,
- wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, detergentów, prekursorów narkotyków kat.2 i 3,
- zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

W 2015 roku w zakładach pracy w Świętochłowicach przeprowadzono 104 kontrole (w tym w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i sprawdzające realizację wydanych decyzji).

Skontrolowano 69 objętych nadzorem zakładów (Tab.3).

Lata	2013	2014	2015
Liczba zakładów skontrolowanych	74	58	69

Tab. 3 Liczba zakładów skontrolowanych w latach 2013-2015

Najczęściej stwierdzanymi podczas kontroli nieprawidłowościami były:

- zły stan techniczny i sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz znajdujących się w nich urządzeń,

- brak aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy,
- brak kart charakterystyki stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych bądź karty nieaktualne,
- brak zgodnej z wymaganiami oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej wszystkie zagrożenia występujące w środowisku pracy,
- nie podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia ryzyka zawodowego związanego z przekroczeniami NDSiN czynników szkodliwych.

W ramach nadzoru w zakresie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy przeprowadzono 16 kontroli w 14 zakładach pracy. Oceniono działania zmierzające do ograniczenia ryzyka zawodowego związanego z występowaniem tych czynników m.in. w zakładach leczniczych, zakładach opieki społecznej, zakładach produkcji żywności, zakładzie oczyszczania miasta, zakładach wymieniających instalacje kanalizacyjne.

W 2 zakładach stwierdzono brak oceny ryzyka zawodowego dotyczącego czynników biologicznych. Wydano 2 decyzje.

W 2015r. skontrolowano również 33 zakłady pracy stosujące w działalności zawodowej niebezpieczne substancje i ich mieszaniny. Najczęściej są to mieszaniny chemiczne stosowane w produkcji i działalności usługowej tj. farby, lakiery, rozpuszczalniki, kleje, środki czyszczące, dezynfekcyjne, smary, oleje, środki z grupy chemii budowlanej, odczynniki chemiczne. Przeprowadzono 34 kontroli w tym zakresie.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to: brak wymaganych informacji dotyczących zagrożeń wynikających ze stosowania produktów chemicznych w ocenie ryzyka zawodowego, brak kart charakterystyki, brak aktualnego spisu stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych, brak prysznic bezpieczeństwa. Nakazy dotyczące w/w nieprawidłowości ujęto w 5 decyzjach.

Ponadto skontrolowano 4 podmioty wprowadzające do obrotu substancje i mieszaniny. Przeprowadzono 5 kontroli i wydano 2 decyzje. Dwie kontrole dotyczyły oceny klasyfikacji i oznakowania płynów do uzupełniania e-papierosów.

Najczęściej stwierdzane w wyniku przeprowadzonych kontroli uchybienia to:

- niezgodne z wymaganiami lub niezgodne z informacjami o oznakowaniu w karcie charakterystyki oznakowanie opakowań,
- karty charakterystyki sporządzone niezgodnie z obowiązującymi przepisami, bądź zawierające w różnych sekcjach informacje ze sobą niespójne i mogące odbiorcę wprowadzać w błąd,
- nie poinformowano Inspektora ds. Substancji Chemicznych o sprowadzeniu na terytorium RP mieszanin niebezpiecznych.

W roku 2015r. przeprowadzono 1 kontrolę w sklepie wprowadzającym do obrotu produkty

biobójcze. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

W roku 2015 ze względu na realizację zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nadzorowano obrót prekursorami kat. 3 i stosowanie prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. Nie odnotowano podejrzanych transakcji.

W 2015r. Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła 2 kontrole w związku z wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Z zabezpieczonych produktów przebadano 8 prób. Wszystkie zawierały substancje będące środkami zastępczymi w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (UR-144, pentedron, 4-metylo-N,N-dimetylokatynon, etyloetkatynon, 4-chlorometkatynon, MDMB-CHMICA oraz AB-CHMINACA). Wydano 2 decyzje nakazujące wstrzymanie wprowadzania do obrotu zabezpieczonych produktów, 2 decyzje obciążające wprowadzających do obrotu kosztami badań oraz 2 decyzje o nałożeniu kary. W lipcu 2015r. doszło do zwiększonej aktywności handlarzy środkami zastępczymi oraz znacznym wzrostem negatywnych skutków zdrowotnych po ich użyciu. We współpracy z Policją zostały wzmożone działania kontrolne w obiekcie, w którym dochodziło do sprzedaży środków zastępczych. Łącznie w Świętochłowicach przeprowadzono 82 wizytacje, podczas których stwierdzano, że sklep jest nieczynny. Ostatnia wizytacja wykazała, że sklep jest zlikwidowany.

Nadzorem Sekcji Higieny Pracy objęto również 2 zakłady, w których pracownicy mają kontakt z czynnikiem rakotwórczym. Liczbę osób mających kontakt z substancjami rakotwórczymi w skontrolowanych zakładach określono na 6. Są to odczynniki stosowane w analizie laboratoryjnej. Przeprowadzono 3 kontrole, podczas których oceniono sposób ograniczania zagrożenia dla zdrowia pracowników (badania profilaktyczne, szkolenia, oznakowanie, zapewnienie odzieży ochronnej i środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, warunków do higienicznego przechowywania odzieży i spożywania posiłków) oraz rejestrowania prac i pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych. Nie wydano decyzji administracyjnych.

Na podstawie danych uzyskanych podczas kontroli zakładów ustalono, iż spośród pracowników produkcyjnych 196 osób pracuje na stanowiskach, na których występują przekroczenia wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia (NDSiN). W narażeniu na pyły pracuje – 79 osób, na hałas – 119 osób, na drgania mechaniczne – 67 osób.

W 2015r. w wyniku realizacji nakazów dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych poprawiono warunki pracy 34 pracowników.

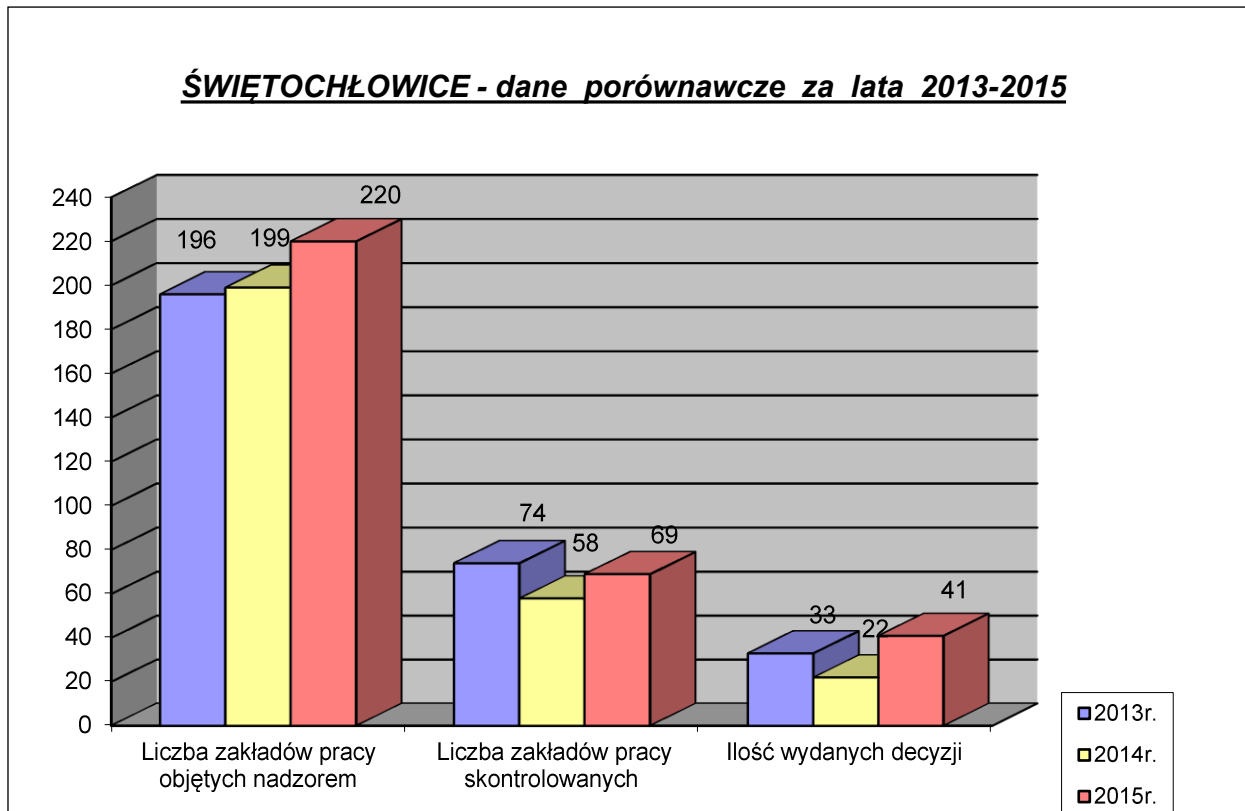
Mając na uwadze stwierdzone (przedstawione wyżej) w trakcie kontroli nieprawidłowości, wydano łącznie 41 decyzji administracyjnych (Tab.4)

Do końca roku zrealizowano nakazy ujęte w 17 decyzjach, co spowodowało poprawę warunków

higieny pracy pracowników zatrudnionych w tych zakładach. Ponadto zrealizowano nakazy ujęte w 8 decyzjach wydanych w latach wcześniejszych.

Lata	2013	2014	2015
Liczba decyzji	33	22	41

Tab. 4 Liczba decyzji wydanych w latach 2013-2015

W 2015 roku w związku z podejrzeniem choroby zawodowej przeprowadzono 11 postępowań mających na celu ocenę warunków pracy. Wydano 3 decyzje w sprawach chorób zawodowych, wydano 1 decyzję stwierdzającą chorobę zawodową, 1 decyzję o braku podstaw do jej stwierdzenia, a 1 decyzją umorzono wszczęte wcześniej postępowanie.

W ostatnich trzech latach liczba wydawanych decyzji dotyczących chorób zawodowych pracowników zakładów pracy w Świętochłowicach kształtuje się następująco (Tab.5):

Lata	2013	2014	2015
Decyzje stwierdzające	2	2	1
Decyzje odmowne	2	2	1
RAZEM	4	4	2

Tab. 5 Liczba decyzji w sprawie chorób zawodowych wydanych w latach 2013-2015

Sekcja Higieny Pracy w ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy realizuje również zadania z zakresu promocji zdrowia. We współpracy z Oświatą Zdrowotną w 2015r. współuczestniczono w nadzorze nad realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy. W trakcie kontroli z zakresu higieny pracy oceniono realizację zapisów w/w ustawy przez pracodawców. Ponadto pracodawców informowano o kampanii „Stres w pracy? Nie dziękuję!” zachęcając do podejmowania działań służących przeciwdziałania stresowi zawodowemu.

Higiena dzieci i młodzieży

OCENA STANU SANITARNEGO NADZOROWANYCH OBIEKTÓW OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH

Stan sanitarny opracowano na podstawie analizy wyników przeprowadzonych kontroli, zwracając uwagę na zapewnienie właściwych warunków higieniczno-zdrowotnych i bezpieczeństwa pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach.

W 2015 roku nadzorem objętych było **36** zakładów stałych oraz **4** placówki wypoczynku, w których zorganizowano 6 turnusów.

Ogółem przeprowadzono **71** kontroli, wydano **16** decyzji administracyjnych (w tym **13** prolongat) oraz **4** decyzje płatnicze na sumę **543 zł**.

Mandatów karnych nie nałożono.

ŻŁOBKI

Na nadzorowanym terenie funkcjonuje sześć żłobków, (w tym cztery miejskie oraz dwa prywatne).

W żłobkach tych opiekę zapewnioną ma 115 dzieci.

Kontrole wykazały, iż stan techniczno-sanitarny placówek był dobry.

PRZEDSZKOLA

Nadzorem objętych było 12 placówek.

Stan techniczny i sanitarno-higieniczny placówek był dobry, za wyjątkiem jednego przedszkola, na które została wydana decyzja administracyjna.

- W Przedszkolu Miejskim Nr 3 – przeprowadzono generalny remont pomieszczeń sanitarnych.
- W Przedszkolu Miejskim Nr 8 – wymieniono nawierzchnię placu przedwejściowego oraz dostosowano wejście na teren działki dla dzieci niepełnosprawnych.
- W Przedszkolu Miejskim Nr 13 – doposażono plac zabaw w nowe urządzenia.

W części placówek dyrektorzy we własnym zakresie przeprowadzili remonty bieżące. Zakres prac obejmował malowanie ścian, renowację parkietów, wymianę wykładzin podłogowych oraz naprawę podłóg, renowację stolarki drzwiowej, naprawę i wymianę urządzeń sanitarnych i armatury. Ponadto zakupiono nowe stoliki i krzesła.

Warunki do utrzymania higieny są właściwe, we wszystkich placówkach zapewniona jest bieżąca ciepła woda do mycia rąk, mydło w dozownikach oraz ręczniki wielokrotnego i jednorazowego użycia.

Wszystkie przedszkola posiadają na wyposażenie, sprzęt i zabawki obwiązujące certyfikaty i oznakowania.

◀ W trzech przedszkolach dokonano pomiarów dostosowania mebli do wzrostu dzieci. Zbadano 223 dzieci, z czego siedmioro dzieci (co stanowi **3,1%**) siedziało nieprawidłowo, natomiast w roku 2014 – **2,7%** dzieci korzystało z mebli niedostosowanych do wzrostu.

◀ Urządzenia sportowo-zabawowe na działkach przedszkolnych podlegają okresowym przeglądom, na bieżąco są remontowane i konserwowane. W większości placówek przeglądy przeprowadzane są przez specjalistyczne firmy.

◀ Wszystkie placówki prowadzą żywienie dzieci w przedszkolu. W dziesięciu przedszkolach posiłki przygotowywane są na miejscu, natomiast dwie placówki korzystają z usług cateringowych. Piaskownice są zabezpieczane przed dostępem zwierząt i możliwością zanieczyszczenia piasku odchodami zwierząt. Teren działek przedszkolnych jest ogrodzony i uporządkowany.

SZKOŁY

W wyniku prowadzonego nadzoru bieżącego stwierdzono, iż stan techniczny budynków uległ poprawie. Natomiast w dalszym ciągu w dwóch szkołach (SP Nr 19 i w Zespole Szkół i Pracy Pozaszkolnej) nie zapewniono bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniach sanitarnych.

W ubiegłym roku uległ poprawie stan sanitarny:

- w Szkole Podstawowej Nr 1 - wyremontowano kolejny pion pomieszczeń sanitarnych. Wygospodarowano i wyremontowano pomieszczenie na świetlicę dla dzieci młodszych i odpowiednio wyposażono. Wymieniono na nowe ogrodzenie w części rekreacyjnej działki

szkolnej,

- w Szkole Podstawowej Nr 2 - wyremontowano parkiet w sali gimnastycznej, wymalowano ściany we wszystkich pomieszczeniach bloku sportowego i wymieniono ogrodzenie działki,
- we wszystkich szkołach pomieszczenia dydaktyczne doposażono w nowe meble edukacyjne.

W części placówek przeprowadzone zostały bieżące prace remontowe dotyczące odnowienia pomieszczeń dydaktycznych i sanitarnych, naprawy podłóg, konserwacji i drobnych napraw wyposażenia, sprzętu oraz urządzeń sportowo-rekreacyjnych.

- ◀ W ubiegłym roku w dwóch szkołach podstawowych przeprowadzono badania w zakresie dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci. Zbadano 168 uczniów, z czego 9 siedziało nieprawidłowo, co stanowi **2,4%**. Natomiast w 2014 roku (**5,7%**) korzystali z mebli niedostosowanych do wzrostu.

W skontrolowanych szkołach meble oznakowane były zgodnie z obowiązującą Polską Normą.

- ◀ Przeprowadzono analizę tygodniowych rozkładów lekcyjnych. Oceniono rozkłady w 10 szkołach. Wszystkie ocenione rozkłady były prawidłowe.
- ◀ Ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk zapewnione były w **90%** szkół, natomiast w roku 2014 - **100%** szkół.

We wszystkich szkołach sanitariaty zaopatrzone były w mydło oraz papier toaletowy.

- ◀ Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.
Z urządzeń natryskowych tylko w jednej placówce uczniowie korzystają systematycznie po zajęciach wychowania fizycznego, natomiast w dwóch wykorzystywane są sporadycznie oraz w dwóch tylko po zajęciach dodatkowych.
- ◀ Szkoły zapewniły wszystkim uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.
- ◀ Zmniejszyła się liczba uczniów korzystających z obiadów w stołówkach szkolnych.
W roku 2015 z obiadów korzystało **30,8%** uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjów (w roku 2014 – **32,9%**), w tym **43,7%** obiadów finansowanych było przez

Ośrodek Pomocy Społecznej, a w roku 2014 – **61,8%**.

- ◀ W dalszym ciągu szkoły uczestniczą w akcji „Warzywa i owoce” finansowanej przez Agencję Rynku Rolnego.

W 2015 roku z akcji skorzystało 1366 uczniów klas I–III co stanowi **48,7%** uczniów.

W akcji uczestniczyło siedem szkół podstawowych tj. **100%** szkół. Natomiast w roku 2014 z akcji skorzystało **52,1%** uczniów.

- ◀ W 2015 roku zmniejszyła się liczba uczniów spożywających mleko finansowane przez Agencję Rynku Rolnego. W ubiegłym roku z mleka korzystało **85,7%** uczniów szkół podstawowych, natomiast w 2014r. korzystało **100%** uczniów.

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Placówka przeznaczona jest dla osób z upośledzeniem i kalectwem w stopniu znacznym.

Stan sanitarno-techniczny obiektu jest dobry. Przeprowadzono generalny remont dwóch pomieszczeń sanitarnych. Zmieniono pokrycie dachu, wymalowano ściany i sufity w części sal terapeutycznych, w traktach komunikacyjnych oraz w szatni.

OCHRONKA

Na terenie miasta funkcjonuje jedna ochronka charytatywna prowadzona są przez Parafię.

Stan sanitarno – higieniczny placówek jest dobry.

ŚWIETLICE SOCJOTERAPEUTYCZO – ŚRODOWISKOWE

W 2015 roku działalność opiekuńczo-wychowawcza prowadzona była w trzech świetlicach w godzinach popołudniowych. Organem prowadzącym świetlice jest Towarzystwo Przyjaciół HEILOO. Stan sanitarno – techniczny był zgodny z wymogami.

PLACÓWKI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Na nadzorowanym terenie organizowany był wyłącznie wypoczynek w miejscu zamieszkania, w zakładach całorocznych będących pod stałym bieżącym nadzorem.

We wszystkich placówkach zapewnione były odpowiednie warunki sanitarno-higieniczne.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Opiniowanie planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Świętochłowice

- w 2015 roku wydano 1 uzgodnienie w formie opinii sanitarnej dotyczącej planu zagospodarowania przestrzennego Świętochłowic, nie wydano żadnej opinii sanitarnej dotyczącej zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miasta Świętochłowice,
- w mieście Świętochłowice rozpatrywanym projektem planu zagospodarowania przestrzennego objęto około 0,63 % powierzchni terenu,
- rozpatrzony wniosek obejmował tereny ograniczone kilkoma ulicami o powierzchni około 8,45 ha. W opisywanej sprawie zwrócono uwagę na zdrowie ludzi, gospodarkę wodno – ściekową, odpady, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt, ochronę środowiska gruntowo – wodnego, ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym oraz ochronę środowiska naturalnego.

Dla obszarów planu ustalano zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego m.in. poprzez:

- zakaz lokalizacji inwestycji przekraczających dopuszczalne wartości zanieczyszczeń i uciążliwości na granicy terenu lub lokalu, do którego prowadzący instalacje ma tytuł prawny,
- nakaz stosowania proekologicznych źródeł ciepła do celów grzewczych oraz socjalno – bytowych,
- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych i roztopowych do wód lub ziemi,
- zakaz wprowadzania ścieków, które nie spełniają obowiązujących norm czystości do kanalizacji sanitarnej,
- zakaz instalacji infrastruktury radio – i telekomunikacyjnej w sposób mogący negatywnie oddziaływać na ludzi,
- zakaz stosowania materiałów pyłących do utwardzania powierzchni dróg i parkingów,
- nakaz prowadzenia właściwej gospodarki odpadami – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi,
- nakaz oczyszczania ścieków opadowych z substancji ropopochodnych i części stałych zgodnie z przepisami odrębnymi,

- nakaz ochrony i utrzymania istniejących zadrzewień, krzewów i grup zieleni,
- nakaz stosowania retencji wód opadowych.

Plan zagospodarowania przestrzennego zmieniał przeznaczenie obszarów przede wszystkim na tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej (w szczególności wielorodzinnej).

Zapisy dotyczące przeznaczenia terenów były prawidłowe i nie sprawiały problemów przy uzgadnianiu uwarunkowań środowiskowych dla planowanych przedsięwzięć. Do rozpatrywanego projektu planu zagospodarowania zgłoszono uwagi (zastrzeżenia dotyczyły m.in. terenu zabudowy usługowej – usług komunikacji, z którego nakazano usunąć możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej).

W mieście Świętochłowice, przy braku planu zagospodarowania, za każdym razem występowano o uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

W 2015 r. od Prezydenta Miasta Świętochłowice wpłynął następujący wniosek:

- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Świętochłowice dla obszaru w rejonie ulicy Bytomskiej, Krasickiego, Uroczysko i Drogowej Trasy Średnicowej.

Uzgadnianie przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych

W ciągu 2015 roku wydano 1 uzgodnienie w formie opinii sanitarnej dla przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych:

- budowa pieców z pochyłym trzonem nr 6 i 7 w Hali Walcowni zlokalizowanej na terenie Zakładu MetalCo w Świętochłowicach przy ulicy Chorzowskiej 117,

Przy uzgadnianiu przede wszystkim zwracano uwagę na:

- postępowanie z odpadami niebezpiecznymi (sposób segregacji, przechowywania i odprowadzania),
- zabezpieczenie gruntu przed substancjami niebezpiecznymi,
- odpowiednie odprowadzanie ścieków bytowych oraz przemysłowych,
- oczyszczanie powietrza odlotowego,
- ochronę przed hałasem,
- stan techniczny używanego sprzętu budowlanego,
- warunki socjalno – bytowe dla pracowników.

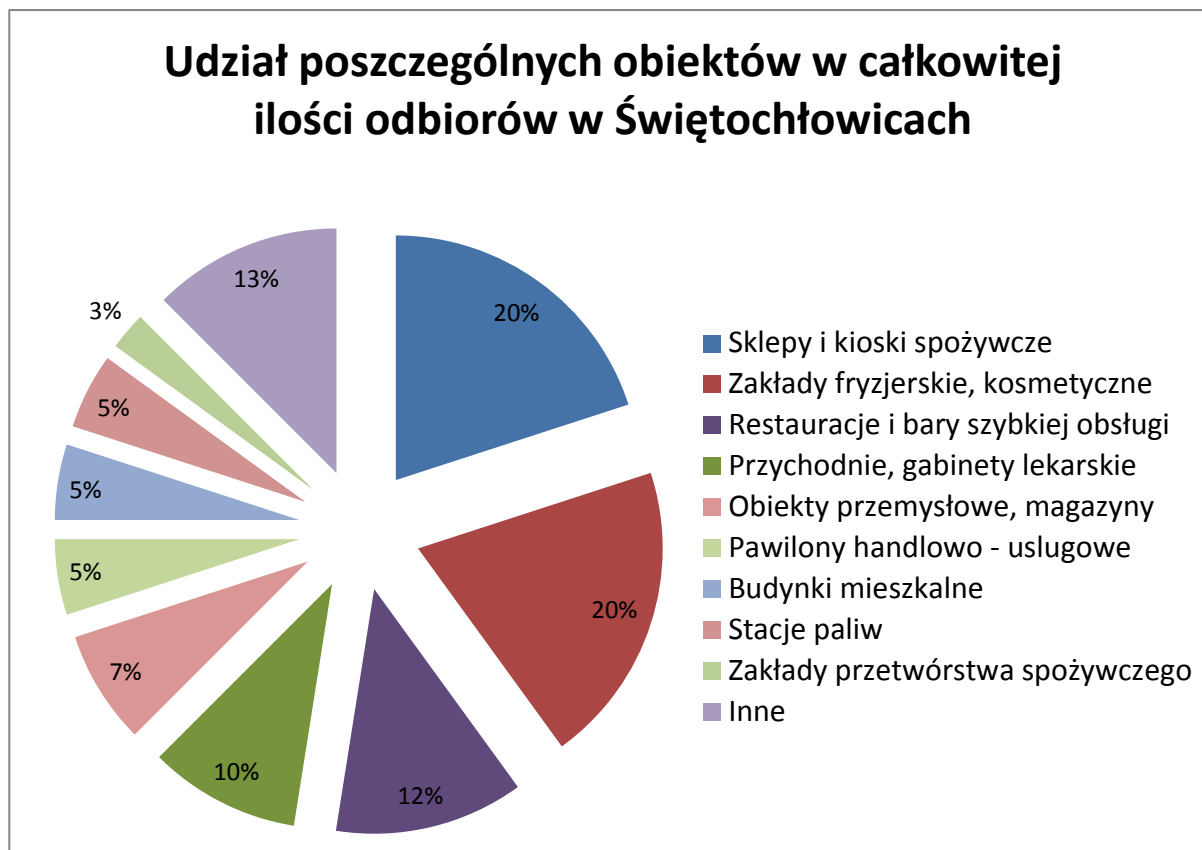
Nie było przypadków niezadowolonych i protestów stron postępowania oraz mieszkańców. Również do Urzędu Miasta Świętochłowice nie wpłynęły żadne protesty co do inwestycji wymienionej powyżej. Nie było przypadków protestów dotyczących artykułów 113, 114 i 115 ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Ponadto uzgodniono 9 warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla obiektów mieszkalnych, biurowo – socjalnych, usługowych, magazynowych, gastronomicznych oraz technicznych na terenie Miasta Świętochłowice (o 15 mniej w stosunku do roku 2014). Mniejsza ilość rozpatrzonych wniosków dotyczących warunków zabudowy wynikać może z uchwalenia (w ostatnich latach) planów zagospodarowania przestrzennego dla znacznego obszaru Miasta Świętochłowice (w 2014 r. uzgodniono 10 projektów planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego około 53,7% powierzchni miasta – zgodnie z Biuletynem Informacji Publicznej trzy z planów stały się obowiązującymi aktami prawa miejscowego natomiast pięć planów obowiązuje częściowo). Za uzgodnienie warunków zabudowy obciążano inwestora opłatą, która ustalona została w oparciu o cennik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie. W 2015 r. wpłynęło jedno odwołanie od decyzji rachunkowej dotyczącej warunków zabudowy i zagospodarowania terenu (sprawa dotyczyła nadbudowy części budynku mieszkalnego w Świętochłowicach). Po przekazaniu sprawy do rozpatrzenia przez Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i otrzymaniu decyzji uchylającej (nakazującej ponowne rozpatrzenie sprawy), postanowiono umorzyć postępowanie administracyjne.

Uzgadnianie dokumentacji projektowych

W 2015 roku uzgodniono 10 dokumentacji projektowych (o trzynaście mniej niż w roku poprzednim). Najwięcej uzgodnień było dla obiektów żywienia i żywności, potem lokali fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej oraz obiektów służby zdrowia (przychodnie, gabinety prywatne). Nie opiniowano projektów związanych z zakładami przemysłowymi i obiektami oświaty.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

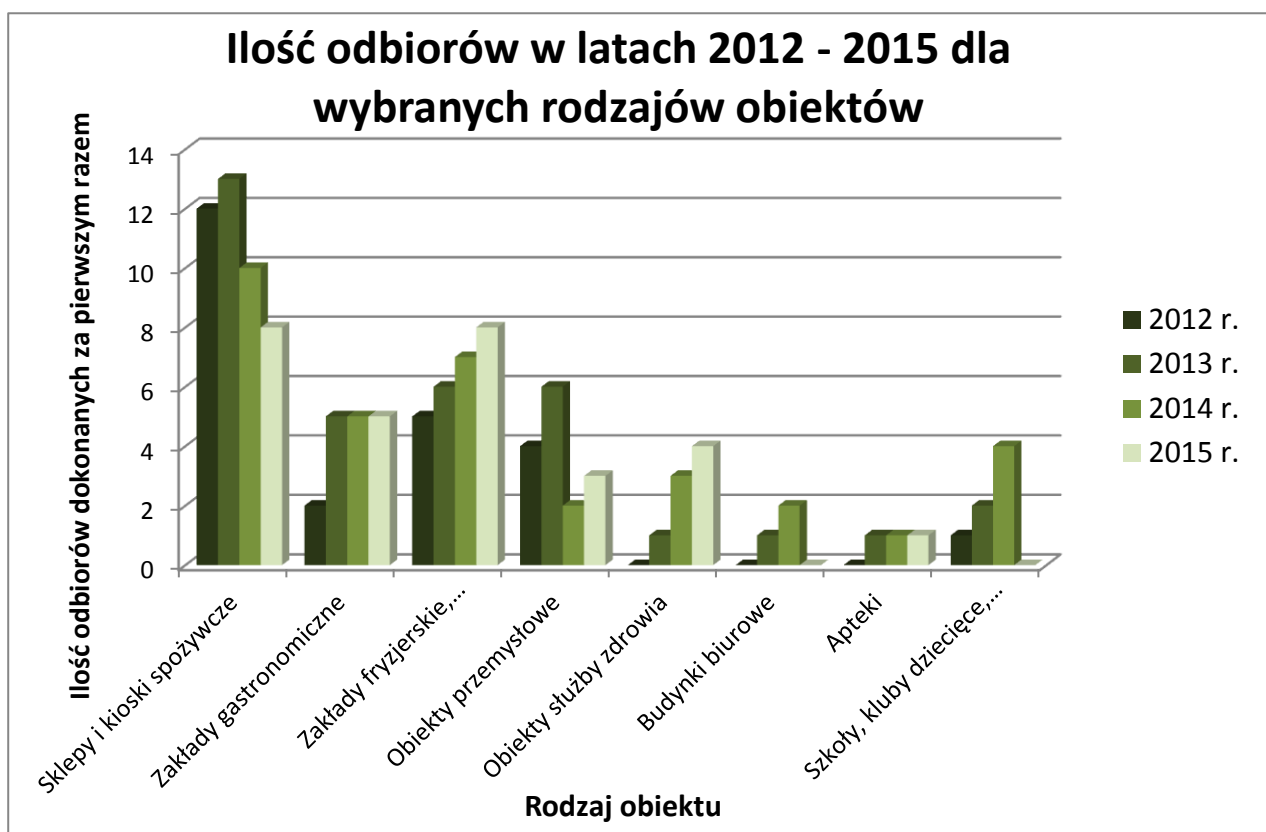
W 2015 r. wydano 40 opinii dopuszczających do użytkowania nowe bądź zmodernizowane placówki (o pięć mniej niż w roku poprzedzającym). Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów dla Świętochłowic przedstawiono na wykresie poniżej:

Wykres 1. Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów w Świętochłowicach

W/w opinie zostały wydane przede wszystkim dla takich obiektów jak: sklepy i kioski spożywcze (około 20% wszystkich obiektów dla których dokonano odbioru), zakłady fryzjerskie i odnowy biologicznej (o udziale 20% wszystkich obiektów), bary piwne, kawiarnie, lokale gastronomiczne (a łącznym udziale 12% wszystkich odbiorów), przychodnie i gabinety lekarskie (około 10%), obiekty przemysłowe i hale magazynowe (7% całkowitego udziału) oraz budynki mieszkalne, handlowo usługowe i stacje paliw (o łącznym udziale 15%).

Na wykresie 2 przedstawiono zmiany w ilości odbieranych obiektów dla poszczególnych kategorii na przestrzeni ostatnich czterech lat. Można zaobserwować, że maleje ilość otwieranych sklepów spożywczych. Ilość nowych zakładów fryzjerskich oraz kosmetycznych od kilku lat nieustannie wzrasta. Przedstawiony wykres wskazywać może, że Świętochłowice charakteryzują się rosnącym zainteresowaniem inwestorów w przypadku lokalizacji nowych zakładów fryzjerskich i kosmetycznych. Ponadto zaobserwowano spadek ilości inwestycji związanych z obiektami oświaty i budynkami biurowymi. W latach 2013 – 2015 w Świętochłowicach każdego roku otwierano jedną nową aptekę. Udział odbiorów zakładów gastronomicznych kształtuje się na podobnym poziomie od kilku lat.

Wykres 2. Ilość odbiorów w latach 2012 – 2015 dla wybranych rodzajów obiektów

Do najciekawszych obiektów dopuszczonych do użytkowania na terenie miasta Świętochłowice należą:

- Stacja pogotowia ratunkowego przy ulicy Szkolnej 26 w Świętochłowicach,
- Budynek zaplecza funkcji kulturalnej przy zrewitalizowanych, zabytkowych wieżach wyciągowych w Świętochłowicach przy ulicy Wojska Polskiego,
- Sala przyjęć okolicznościowych w zakładzie pogrzebowym przy ulicy Szpitalnej 2 w Świętochłowicach,
- Obiekt hotelarski przy ulicy Wojska Polskiego 81 w Świętochłowicach,
- Przychodnia lekarska z apteką przy ulicy Łagiewnickiej 6 w Świętochłowicach,
- Budynek zakładu modelarskiego w Świętochłowicach przy ulicy Wojska Polskiego 92B.

Łączna ilość opinii związana z kontrolami na terenie Miasta Świętochłowice wydana w porozumieniu z poszczególnymi Sekcjami PSSE w Chorzowie przedstawiona została w tabeli 1 zamieszczonej poniżej. Kontrole dokonywane były przede wszystkim na wnioski indywidualnych inwestorów oraz na wnioski Urzędu Miejskiego.

Tabela 1. Opinie wydane dla poszczególnych sekcji nadzoru bieżącego

L.p.	Znak sekcji	Warunki zabudowy	Uwarunkowania środowiskowe	Dokumentacje projektowe	Dopuszczenie do użytkowania
1.	HŻŻiPU	1	-	5	19
2.	HKiŚ	3	-	4	13
3.	HP	5	1	-	4
4.	HD	-	-	-	0
5.	EP	-	-	1	4
6.	Wet.		-	-	-
Ogółem:	-	9	1	10	40

Oświata zdrowotna

OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI OŚWIATOWO - ZDROWOTNEJ

Oświata Zdrowotna Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Chorzowie w 2015 r. realizowała zadania w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikające z zapisów Ustawy o PIS, realizacji POZNPT oraz potrzeb zdrowotnych środowiska.

W świetle w/w dyrektyw wdrażała następujące interwencje programowe :

PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE

1. Program edukacyjny zapobiegający nadwadze i otyłości „*Trzymaj Formę*” – IX edycja.
2. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
3. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu
4. Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych.

Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

W ramach tego programu realizowane są następujące interwencje programowe i nieprogramowe:

- **Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas” -VII edycja**

Adresaci programu:

- 634 dzieci przedszkolnych (100% dzieci wytypowanych do realizacji programu)
- 363 rodziców i opiekunów

Zasięg programu :

- 11 przedszkoli z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)
Dodatkowo 3 szkoły podstawowe (100% wytypowanych placówek)

- **Program Edukacji Antytytoniowej „Nie pal przy mnie proszę” – V edycja**

Adresaci programu:

- 433 uczniów z klas I-III szkół podstawowych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)
- 72 rodziców

Zasięg programu:

- 6 szkół podstawowych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)

- **Program Profilaktyki Palenia Tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie” – V edycja**

Adresaci programu:

- 275 uczniów z klas I-III szkół gimnazjalnych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)

-

Zasięg programu:

- 4 szkoły gimnazjalne z terenu Świętochłowic (100% placówek wytypowanych do realizacji)
- 1 zasadnicza szkoła zawodowa (100 % wytypowanych do realizacji programu)

-

- **Światowy Dzień bez Tytoniu**

Adresaci:

- uczniowie szkół podstawowych
- uczniowie szkół gimnazjalnych
- uczniowie szkół ponadgimnazjalnych
- mieszkańcy Świętochłowic

Zasięg akcji:

- 8 szkół podstawowych (100% wytypowanych placówek)
  - 6 szkół gimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)
  - 7 szkół ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)
- **Światowy Dzień Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada)**

Adresaci akcji:

- uczniowie szkół wszystkich typów z terenu Świętochłowic

Zasięg akcji:

- 8 szkół podstawowych (100% wytypowanych placówek)
- 6 szkół gimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)
- 7 szkół ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)

K r a j o w y P r o g r a m Z w a l c z a n i a A I D S i Z a p o b i e g a n i a Z a k a ż e n i o m H I V

Adresaci programu:

- uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic
- mieszkańcy Świętochłowic

Zasięg programu:

- 7 szkół ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)
- 6 gimnazjów z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)

T r z y m a j F o r m ę !

Adresaci programu:

- 544 uczniów z klas V-VI szkół podstawowych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu),
- 927 uczniów z klas I-III ze szkół gimnazjalnych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu),
- rodzice i opiekunowie.

Zasięg programu:

- 6 szkół podstawowych z terenu Świętochłowic (100% placówek wytypowanych do realizacji programu)
- 5 gimnazjów z terenu Świętochłowic (100% placówek wytypowanych do realizacji programu)

Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych

W ramach tego projektu realizowany jest program „ARS, czyli jak dbać o miłość”.

Adresaci programu:

- 238 uczniów szkół ponadgimnazjalnych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)

Zasięg programu:

- 5 szkół ponadgimnazjalnych (100% wytypowanych do realizacji programu placówek)

PROGRAMY WOJEWÓDZKIE

Podstępne WZW

Adresaci programu:

- 494 uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)

Zasięg programu:

- 5 wytypowanych szkół ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)

Żywnienie na wagę zdrowia

Adresaci programu:

- personel kuchenny,
- dietetycy,
- intendenci,
- rodzice i opiekunowie
- dzieci przedszkolne,

- uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic.

Zasięg programu:

- 21 placówek (szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne) z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek).

Profilaktyka chorób nowotworowych

W ramach programu realizowano kampanię profilaktyki czerniaka „Znamię! Znam je?”

Adresaci programu:

- 487 uczniów szkół ponadgimnazjalnych (100% placówek wytypowanych do realizacji programu)

Ponadto edukowano:

- 20 przedstawicieli grona pedagogicznego i rodziców

Zasięg programu:

- 5 szkół ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% placówek wytypowanych do realizacji programu)

Smak życia czyli debata o dopalaczach.

Adresaci programu:

- Uczniowie szkół gimnazjalnych.

Zasięg programu

- 6 szkół gimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% placówek wytypowanych do realizacji programu)

Po analizie protokołów z wizytacji działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia, przedłożonej do wglądu dokumentacji, rozmów ze szkolnymi koordynatorami programu i dyrektorami szkół stwierdza się, że interwencje programowe były wdrażane prawidłowo. Młodzież szkolna posiada stosowną wiedzę nt. szkodliwości palenia, zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE OGÓLNOPOLSKIE

1. Światowy Dzień Zdrowia-Hasło Roku
2. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach
3. Światowy Dzień AIDS

Światowy Dzień Zdrowia- Hasło Roku

W 2015 roku Światowy Dzień Zdrowia obchodzony był pod hasłem "Bezpieczeństwo żywności".

Cele akcji :

- zwrócenie uwagi na czynniki mogące wywołać choroby przenoszone drogą pokarmową,
- promowanie zasad bezpiecznego przygotowywania i przechowywania żywności

Adresaci:

- seniorzy
- dyrektorzy szkół
- przychodnie z terenu Świętochłowic
- pielęgniarki i higienistki środowiska szkolnego
- mieszkańcy Świętochłowic

Zasięg akcji:

- podopieczni Centrum Aktywizacji Osób Starszych
- 22 szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)
- uczestnicy akcji profilaktycznych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną

Światowy Dzień AIDS

Cel akcji:

- Wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiany postaw ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie, promowanie testowania w kierunku HIV

Adresaci:

- uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
- dyrektorzy szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych

Zasięg akcji:

- 14 szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)
- 28 uczniów ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (100% uczniów wytypowanych do udziału w warsztatach)

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach.

Cel akcji:

- promowanie prozdrowotnej wiedzy nt. odpowiedzialnego stosowania antybiotyków,
- zwiększenie świadomości w zakresie zagrożenia jakim jest antybiotykooporność,
- promowanie rozsądnego przepisywania antybiotyków przez lekarzy.

Adresaci:

- uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic wraz z opiekunami
- mieszkańcy Świętochłowic
- dyrektorzy szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
- dyrektorzy przedszkoli
- czytelnicy strony internetowej
- seniorzy
- placówki medyczne
- uczestnicy akcji profilaktycznych organizowanych przez OZ

Zasięg akcji:

- 6 szkół gimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100 % wytypowanych placówek)
- 8 szkół ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)
- Placówki medyczne (100% wytypowanych placówek)
- 12 placówek przedszkolnych
- 1 strona internetowa tutejszej Stacji
- 46 rodziców uczniów wszystkich typów szkół z terenu Świętochłowic

INTERWENCJE NIEPROMAMOWE WOJEWÓDZKIE

1. Brązowo ale czy zdrowo
2. Zaszczep w sobie chęć szczepienia
3. Lekki tornister.
4. Bezpieczne ferie.
5. Barszcz Sosnowskiego.
6. Zachowania zdrowotne młodzieży w Polsce- dopalacze.

Brązowo, ale czy zdrowo

Cel akcji :

- Kształtowanie postaw i zachowań zdrowotnych ludności, związanych z bezpieczeństwem korzystania z promieni słonecznych w okresie letnim,
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z nieodpowiedzialnego korzystania z promieniowania ultrafioletowego (UV).
- podniesienie świadomości i wiedzy na temat procesów zachodzących w organizmie podczas opalania.

Adresaci akcji:

- uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic
- dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Świętochłowic
- mieszkańcy miasta

Zasięg akcji:

- 8 szkół podstawowych (100 % wytypowanych placówek)
- 6 szkół gimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)
- 7 szkół ponadgimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)

Z a s z c z e p   w   s o b i e   c h ę ć   s z c z e p i e n i a

Cele akcji:

- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych,
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

Adresaci akcji:

- rodzice dzieci
- mieszkańcy Świętochłowic
- osoby odwiedzające stronę internetową PSSE w Chorzowie

Zasięg akcji:

- 1 strona internetowa
- uczestnicy akcji profilaktycznych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną

L e k k i   t o r n i s t e r

Cel akcji:

- Zwrócenie uwagi na właściwy wybór tornistra jego użytkowanie i pakowanie aby zapobiec dysfunkcjom układu ruchu.

Adresaci akcji:

- rodzice dzieci w wieku szkolnym.

- dyrektorzy szkół podstawowych

Zasięg akcji:

- 8 szkół podstawowych z terenu Świętochłowic(100% wytypowanych placówek)

Bezpieczne ferie.

Cel akcji:

- Zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznego wypoczynku zimowego.

Adresaci akcji:

- dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych.
- dzieci i młodzież

Zasięg akcji:

- 8 szkół podstawowych z terenu Świętochłowic(100% wytypowanych placówek)
- 6 szkół gimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)
- 7 szkół ponadgimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)
- 1 strona internetowa

Barszcz Sosnowskiego.

Cel akcji:

- Ostrzeżenie i zwrócenie uwagi na zagrożenia związane z kontaktem ludzi z Barszczem Sosnowskiego.

Adresaci akcji:

- mieszkańcy Świętochłowic
- dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjalnych ponadgimnazjalnych
- placówki medyczne

Zasięg akcji:

- miasto Świętochłowice
- 8 szkół podstawowych z terenu Świętochłowic(100% wytypowanych placówek)

- 6 szkół gimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)
- 8 szkół ponadgimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)
- Placówki medyczne (100% wytypowanych placówek)

Zachowania zdrowotne młodzieży w Polsce – dopalacze.

Cel akcji:

- profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży.

Adresaci akcji:

- młodzież gimnazjalna i ponadgimnazjalna,
- rodzice
- kadra pedagogiczna
- mieszkańcy Świętochłowic

Zasięg akcji:

- Miasto Świętochłowice
- 8 szkół podstawowych z terenu Świętochłowic (100% wytypowanych placówek)
- 6 szkół gimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)
- 7 szkół ponadgimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)
- Uczestnicy akcji profilaktycznych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną

Wsparcie ze strony Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach i współorganizatorów, pozwoliło na organizację szeregu imprez prozdrowotnych dla lokalnego społeczeństwa.

Realizowane przedsięwzięcia uwzględniały aktualne potrzeby społeczności lokalnej.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Chorzowie
Maria Lorts
mgr inż. Maria Lorts